

PALLÉR TRIÁSZ ÉPÍTÉSZIRODA KFT.

4080. Hajdúnánás, Dorogi u. 2.

☎/fax: 06-52-570-578, 570-579

mobil: 06-20-9-585-932

e-mail: pallertriasz@gmail.com

magitibor68@gmail.com

homepage: www.pallertriasz.hu

4032. Debrecen,

Ötvenhatosok tere 2. IV/14.

mobil: 06-20-517-2296

MEGLÉVŐ

HÁZIORVOSI RENDELŐ, CSECSEMŐ ÉS NŐVÉDELMI TANÁCSADÓ

ÁTALAKÍTÁSÁNAK ÉS BŐVÍTÉSÉNEK

KIVITELI TERVDOKUMENTÁCIÓJA

Készült : **Újtikos Község Önkormányzata**
részére

Építető címe : **4096. Újtikos, Arany János u. 12. sz.**

Építés helye : **4096. Újtikos, Széchenyi tér 12-14.**

0Helyrajzi száma : **135/1.**

TARTALOMJEGYZÉK

MEGLÉVŐ HÁZIORVOSI RENDELŐ, **CSECSEMŐ ÉS NŐVÉDELMI TANÁCSADÓ ÁTALAKÍTÁSÁNAK ÉS BŐVÍTÉSÉNEK** **KIVITELI TERVDOKUMENTÁCIÓJA**

1 pld KIVITELI építészeti-műszaki tervdokumentáció tartalmazza:

Építészeti KIVITELI műszaki leírás:

▪ Külzetlap	1. oldal
▪ Tartalomjegyzék	2. oldal
▪ Aláírólap	3. oldal
▪ Kiviteli Tervezői nyilatkozat	4. oldal
▪ Építészeti KIVITELI műszaki leírás	6. oldal
▪ Akadálymentesítési műszaki leírás	26. oldal
▪ Munkavédelemi tervfejezet	30. oldal

Építész KIVITELI műszaki tervek:

- Helyszínrajz,	É – 0.	M 1:500
- Földszinti alaprajz,	É – 1.	M 1:50
- Metszetek,	É – 2.	M 1:50
- Homlokzatok,	É – 3.	M 1:50
- Homlokzatok,	É – 4.	M 1:50
- Burkolat kiosztási terv,	É – 5.	M 1:50
- Fedélszék terv,	É – 6.	M 1:50
- Konzignáció,	1- 6.	M 1:50
- Részletrajzok	1- 7.	M 1:10

KIVITELI tervmelléletek:

Kiviteli STATIKA tervfejezet
 Kiviteli ÉPÜLETGÉPÉSZETI tervfejezet
 Kiviteli ERŐSÁRAMÚ tervek

PALLÉR TRIÁSZ ÉPÍTÉSZIRODA KFT.

4080. Hajdúnánás, Dorogi u. 2.

☎/fax: 06-52-570-578, 570-579

mobil: 06-20-9-585-932

e-mail: pallertriasz@gmail.com

magitibor68@gmail.com

homepage: www.pallertriasz.hu

4032. Debrecen,

Ötvenhatosok tere 2. IV/14.

mobil: 06-20-517-2296

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 8. sz. melléklete alapján:

5.1 ALÁÍRÓLAP

KÉSZÜLT: az Újtikos Község Önkormányzata (4096. Újtikos, Arany János u. 12. sz.) részére, a 4096. Újtikos, Széchenyi tér 12-14 sz., 135/1. Hrsz-ú ingatlanra tervezett meglévő HÁZIORVOSI RENDELŐ, CSECSEMŐ ÉS NŐVÉDELMI TANÁCSADÓ átalakításának és bővítésének KIVITELI tervdokumentációjához.

Tervező által elkészítendő tervrész:	Tervező neve, címe:	Tervezői jogosultság, névjegyzéki száma:	Tervező aláírása:
Építészeti tervek:	Magi Tibor 4080. Hajdúnánás, Dorogi u. 2	okl. építészmérnök É-09-0407/2021	
Statikus tervek:	Soós Ferenc 2483. Gárdony, Thököly u. 20. sz.	okl. építőmérnök, statikus vezető tervező -T-07-0004 tartószerk. szakértő SZÉS-1/07/0004	
Gépészeti tervek:	Szegedi Sándor 4220. Hajdúböszörmény, Kossuth u. 5.	okl. épületgépész mérnök G-T (13)/09-0471	
Elektromos tervfejezet:	Csanda Ferenc 5900. Orosháza, Ősz u. 1.	elektromos tervező H-V- 04-243-97., VN-7/2012/02.	

Hajdúnánás, 2017. december

KIVITELI TERVEZŐI NYILATKOZAT

JELEN NYILATKOZAT AZ ÉPÍTŐIPARI KIVITELEZÉSI TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ **191/2009. (IX. 15.) KORM. RENDELET 9 §. 5. BEKEZDÉSÉBEN FELSOROLT ÁLTALÁNOS** **ÉRVÉNYŰ ÉS ESETI ELŐÍRÁSOK ALAPJÁN KÉSZÜLT, ANNAK MEGFELEL.**

4096. Újtikos, Széchenyi tér 12-14 sz., 135/1. helyrajzi számú ingatlanon **HÁZIORVOSI RENDELŐ, CSECSEMŐ ÉS NŐVÉDELMI TANÁCSADÓ** **ÁTALAKÍTÁSA ÉS BŐVÍTÉSE**

Alulírott, Felelős tervezőként kijelentem, hogy

1. **Építető neve:** Újtikos Község Önkormányzata
 Címe: 4096. Újtikos, Arany János u. 12. sz.
2. **Építés helye:** 4096. Újtikos, Széchenyi tér 12-14 sz., 135/1. Hrsz.

A TERÜLET VÉDETTségÉT NEM ÉLVEZ!

Újtikos Község Önkormányzata (4096. Újtikos, Arany János u. 12. sz.) megbízásából, **a 4096. Újtikos, Széchenyi tér 12-14 sz., 135/1. Hrsz-ú ingatlanon** **HÁZIORVOSI RENDELŐ, CSECSEMŐ ÉS NŐVÉDELMI TANÁCSADÓ** **ÁTALAKÍTÁSÁNAK ÉS BŐVÍTÉSÉNEK** **KIVITELI építészeti-műszaki tervdokumentációjának készítésekor az alább felsorolt** **jogszabályokban foglaltakat maradéktalanul betartottuk.**

A kiviteli műszaki tervek készítésénél figyelemmel voltunk a következő jogszabályokra:

1. A tervezett építészeti-műszaki megoldások megfelelnek a vonatkozó jogszabályoknak, általános érvényű és eseti előírásoknak.
2. A jogszabályokban meghatározottaktól eltérés nem fordul elő, engedélyeztetése nem szükségeltetik.
3. A vonatkozó nemzeti szabványtól eltérő műszaki megoldás nem lett alkalmazva.
4. Az adott tervezési feladatra azonos módszert alkalmaztunk a hatások (terhek) és az ellenhatások (teherbírás) megállapítására és azt a tervezés során teljeskörűen alkalmaztuk.
5. Az építmény tervezésekor alkalmazott műszaki megoldás a vonatkozó jogszabályoknak, így különösen az Étv. 31. § (1), (2) és (4) bekezdésben meghatározott követelményeknek, az országos településrendezési és építési követelményeknek, valamint az eseti hatósági előírásoknak megfelel.
6. A betervezett építési célú termékeknek - jogszabályban meghatározott esetekben - a vonatkozó, jóváhagyott műszaki specifikáció típusa, száma: a jogszabályban meghatározott ilyen eset jelen tervdokumentációban nincs, valamennyi építési célú termék ÉME engedéllyel rendelkezik.
7. Az építési, bontási tevékenységgel érintett építményrész nem tartalmaz azbesztet és a keletkező építési hulladékok nem haladják meg a 45/2004 (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet 1. számú mellékletének határértékeit.
8. Jelen tervdokumentáció a 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet energetikai követelményekről szóló pontjának megfelel, a szerint készült el.
9. A tervdokumentáció készítésénél figyelemmel voltunk az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti- műszaki dokumentációk tartalmáról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet előírásaira.
10. A tűzvédelemre vonatkozó szakmai rendeletek közül az 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet előírásait betartottuk.

11. A tervdokumentáció tartalmát tartalomjegyzékben rögzítettük és az egyes különálló tervlapokon az építészeti- műszaki dokumentációk tartalmáról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szerinti adatokat feltüntettük.
12. A helyszínrajz elrendezésénél és az építmény kialakításánál a jóváhagyott Általános Rendezési Terv előírásait, illetve a területre vonatkozó építési övezeti előírásokat betartottuk.
13. Az építési engedélyezési terv és a kiviteli terv összhangban van, az engedélyezési tervdokumentációtól a kivitelezési dokumentáció nem tér el.
14. Az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti tervezői jogosultsággal rendelkezünk.
15. A kivitelezési dokumentáció a külön jogszabály szerinti biztonsági és egészségvédelmi koordinátor közreműködésével készült.
16. Az építmény számított értéke: a 245/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet 1. melléklet 2. pontja szerint:
 Lakó, üdülő, kulturális, nevelési, oktatási, hitéleti,
 1. egészségügyi, szociális, igazgatási rendeltetésre szolgáló :nettó alapterület /m²x 140.000.- Ft =
 épület, épületrész
Orvosi rendelő, csecsemő és nővédelmi tanácsadó épülete:
254,10 m² (összes nettó alapterület) x 140.000.- Ft = 35.574.000.- Ft
17. A 312/2012. (XI. 8.) szerinti tervezők:

Tervező által elkészítendő tervrész:	Tervező neve, címe:	Tervezői jogosultság, névjegyzéki száma:	Tervező aláírása:
Építészeti tervek:	Magi Tibor 4080. Hajdúnánás, Dorogi u. 2	okl. építészmérnök É-09-0407/2021	
Statikus tervek:	Soós Ferenc 2483. Gárdonyi, Thököly u. 20. sz.	okl. építőmérnök, statikus vezető tervező -T-07-0004 tartószerk. szakértő SZÉS-1/07/0004	
Gépészeti tervek:	Szegedi Sándor 4220. Hajdúböszörmény, Kossuth u. 5.	okl. épületgépész mérnök G-T (13)/09-0471	
Elektromos tervfejezet:	Csanda Ferenc 5900. Orosháza, Ősz u. 1.	elektromos tervező H-V-04- 243-97., VN-7/2012/02.	

Hajdúnánás, 2017. december

A tervdokumentáció szerzői jogvédelem alatt áll. A tervező írásbeli hozzájárulása nélkül azt, vagy egyes részeit megváltoztatni, a tervdokumentációt, vagy egyes részeit máshol felhasználni nem lehet.

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 8. sz. melléklete alapján:

1.1

ÉPÍTÉSZETI KIVITELI MŰSZAKI LEÍRÁS

KÉSZÜLT: az Újtikos Község Önkormányzata (4096. Újtikos, Arany János u. 12. sz.) részére, a 4096. Újtikos, Széchenyi tér 12-14 sz., 135/1. Hrsz-ú ingatlanra tervezett meglévő HÁZIORVOSI RENDELŐ, CSECSEMŐ ÉS NŐVÉDELMI TANÁCSADÓ átalakításának és bővítésének KIVITELI tervdokumentációjához.

ELŐZMÉNYEK:

Az építetötől kaptunk megbízást arra, hogy az adott ingatlanon *meglévő Orvosi Rendelő átalakításának és bővítésének* KIVITELI terveit elkészítsük.

Az általánostól eltérő, nem szokványos szerkezeti megoldás építési anyag nem került betervezésre!

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 8. sz. melléklete alapján:

1.1.2 ÁLTALÁNOS ADATOK

A TERVEZETT BŐVÍTÉS ÉS ENERGETIKAI REKONSTRUKCIÓ SORÁN - AZ ÉPÜLET NETTÓ ALAPTERÜLETE, HELYSÉGEI, BEFOGLALÓ MÉRETE, ALAPRAJZI KONTÚRJA, TARTÓSZERKEZETI RENDSZERE MEGVÁLTOZIK, TEHÁT az alapadatok is módosulnak!

Helyrajzi szám	:	135/1
Telek területe	:	722 m ²
Meglévő épület bruttó alapterülete	:	181,09 m ²
<i>Bővítés bruttó alapterülete</i>	:	<i>63,80 m²</i>
Összes bruttó alapterület	:	<u>216,20 m²</u>
Beépítési %	:	29,94 %
Burkolt felület	:	136,62 m ²
Zöld felület	:	340,49 m ²
Zöldfelület %	:	47,16 %
Építménymagasság	:	4,53 m

ÉPÜLET ALAPADATAI:

Meglévő épület bruttó alapterülete	:	181,09 m ²
Meglévő épület nettó alapterülete	:	182,51 m ²
Bővített épület bruttó alapterülete	:	205,44 m² + 110,08 m² (bővítmény) = 315,52 m²
Bővített épület nettó alapterülete	:	254,10 m²

SZINTADATOK:

Kitűzési alappont	:	± 0,00 = +119,50 Balti feletti
Terepszint	:	- 0,10 m
Járda magasság	:	+ 0,05 m
Földszinti padlóvonal	:	+ 0,60 m
Ereszmagasság	:	+ 3,30; 3,90 m
Gerinc magasság	:	+ 7,33 m

PALLÉR TRIÁSZ ÉPÍTÉSZIRODA KFT.

Az épület általános leírása:

Újtikos Község Önkormányzata az Újtikos, Széchenyi tér 12-14. szám és 135/1. Hrsz. szám alatt ingatlanon rendelkezik egy meglévő háziiorvosi rendelő épülettel, amelyben fogorvosi rendelő, fiókgyógyszertár és védőnői szolgálat is működik.

Az épület jelenleg nem felel meg az egészségügyi szolgáltatásokra előírt minimum feltételeknek, számos helyiség, funkció hiányzik a csecsemőgondozás és a várandós nők gondozása számára. A tanácsadásra a védőnőkhöz érkező kismamák és a csecsemőjükkel érkező anyák gondozása a többi funkcióval vegyesen, nagyon szűkös helyen történik, nincs hely az épületben a babakocsik számára (csecsemőgondozás), nincs megfelelő számú elkülönített szociális helyiség, valamint az intézmény plussz helyigényén kívül az épület állaga, energetikai jellemzői is leromlott, korszerűtlen.

Az önkormányzat az Egészségügyi alapellátás, egészségházak és járóbeteg szakellátás fejlesztése című TOP-4.1.1-15, amelynek keretében a meglévő funkciók megtartásával az épület egy új külön bejáratú, külön szociális helyiségekkel rendelkező résszel bővülne a védőnői szolgálatot komfortosabbá téve, az épületgépészeti rendszer felújítása történne - megújuló energiaforrás felhasználásával, az épület energetikai jellemzőit javító teljes külső homlokzati hőszigetelés készülne.

A pályázat révén az intézmény épülete alkalmassá válik a jogszabályi előírások szerinti egészségügyi funkcióknak, csökken a fenntartási költsége és a csecsemők, várandós nők számára is normális körülményeket teremt.

Az épület az 2000-es évek elején épült. Földszintes, magastető kialakítású. A felmenő falazata 30 cm vtg-ú téglafal, födeme 20 cm vtg-ú vasbetonfödém. Tetőszerkezet fa szerkezetű, állószerű kialakítással, BRAMAC cserépfedéssel.

Az épületen süllyedésre, egyéb tartószerkezetet érintő károsodásra utaló nyomokat (repedések, túlzott lehajlások,...stb...) szemrevételezéssel nem láttunk.

Az épület rossz energetikai jellemzői miatti magas fenntartási költség következtében elengedhetetlenné vált a falazat utólagos külső homlokzati hőszigetelése.

A nyílászárók, ablakok hagyományos fa szerkezetű nyílászárók, melyek hőátbocsátási tényezője nem az előírásnak megfelelő, rossz hőszigetelő funkcióval rendelkeznek. Az ablakok elavultak, cseréire szorulnak.

A fűtés jelenleg gázüzemű kazánnal történik. Az épület üzemeltetését gazdaságosan már nem lehet megvalósítani.

Az épület határoló szerkezeteinek hőátbocsátási tényezői nem felelnek meg a jelenlegi szabványban foglalt követelményeknek.

AZ ÉPÜLET HŐTECHNIKAILAG NEM ELÉGÍTI KI A JELENLEGI SZABVÁNY ELŐÍRÁSAIT!

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 8. sz. melléklete alapján:

1.8 HELYISÉGLELTÁR

ÁLLAPOTFELMÉRÉSI

HELYISÉGLISTA			
<u>Szint neve</u>	<u>helyiség neve</u>	<u>burkolat típusa</u>	<u>Terület</u>
FÖLDSZINTI ALAPRAJZ, EGÉSZSÉGÜGY			
	előlépcső - rámpa	gress lap	38,79
	előtér	gress lap	2,13
	et	gress lap	2,10
	ffi et.	gress lap	1,36
	ffi wc	gress lap	1,04
	fiók gyógyszerár	gress lap	19,89
	fogorvosi rendelő	gress lap	13,03
	házi orvosi rendelő	gress lap	26,59
	közlekedő	gress lap	6,52
	mozg. sérült wc	gress lap	4,17
	női et.	gress lap	1,36
	női wc	gress lap	1,04
	öltöző	gress lap	3,10
	szélfogó	gress lap	3,26
	szélfogó	gress lap	3,26
	tak.	gress lap	1,07
	váró	gress lap	13,82
	védőnői előtér	gress lap	8,40
	védőnői szolgálat	gress lap	25,28
	vetkőző	gress lap	1,27
	vetkőző	gress lap	1,69
	wc	gress lap	0,88
	wc	gress lap	1,35
	zuhany	gress lap	1,11
			182,51 m²

AZ ÉPÜLET MEGLÉVŐ SZERKEZETEINEK ISMERTETÉSE

1. Alapozás

Beton sávalap. Az alapok szélessége 50 cm. Az alapozási sík a végleges terepszinttől mérten -1,00 m.

2. Falazatok

Az épület főfalai 30 cm vtg-ú POROTHERM kézi falazóelemből készültek, mészhabarcba falazva.

3. Válaszfalak

10 cm vtg-ú POROTHERM válaszfaltéglából készültek.

4. Padlásfödém szerkezete

A monolit vasbeton födém, 20 cm vtg-ságban.

5. Kémények

Rozsdamentes acél cső tető felé kivezetve.

6. Tetőszerkezet

A tetőszerkezet fa szerkezetű, kontyolt nyeregtető kialakítású. Az ácskötések hagyományos jellegűek. A tetőszerkezet függetlenül van a födém szerkezettől.

7. Tetőfedés

BRAMAC cserépfedés és részben korcolt lemezfedés készült.

8. Nyílászárók

A nyílászárók fa nyílászárók, barna színre festett kivitelben. A belső ajtók borított béléstokkal készültek.

9. Bádogos szerkezetek

A tetőbádogozások (tetőablakok, kéményszegélyek, vápák vízcsendesítők), a függőeresz csatornák, a lefolyók, valamint az ablakkönyöklők horganyzott acéllemezből készültek.

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 8. sz. melléklete alapján:

1.7 RÉTEGRENDEK / meglévő:

1. Földszinti padló:

2 cm greslap + ragasztó
 6 cm aljzatbeton
 1 rtg. technológiai szig.
 7 cm lépésálló hőszig.
 2 rtg. talajnedv. ell. szig.
 10 cm vasalt aljzatbeton
 20 cm kavicsfeltöltés
 tömörített feltöltés

2. Földszinti feletti födém:

10 cm hőszigetelés
 20 cm vasbeton födém
 1 cm vakolat

3. Tető rétegrend:

Bramac cserépfedés
 3/5 cm cserépléc
 3/5 cm ellenléc
 1 rtg. PE fólia
 10/15 cm szarufa

4. Járda rétegrend:

6 cm beton térkő
 3 cm homokágyazat
 15 cm kavicságyazat
 15 cm feltöltés

5. Terasz-rámpa rétegrend:

2 cm fagyálló greslap + ragasztó
 10 cm vasalt aljzat
 20 cm kavicsfeltöltés
 tömörített feltöltés

6. Korcolt tető rétegrend:

1 rtg. korcolt lemezfedés
 2,4 cm deszkázat
 3/5 cm ellenléc
 1 rtg. PE fólia
 10/15 cm szarufa

MEGLÉVŐ HOMLOKZATI FELÜLETKÉPZÉSEK

1. BRAMAC Alpesi Classic cserépfedés piros színben
2. Alumínium eresz- és lefolyócsatorna
3. TERRANOVA nemesvakolat sárga színben
4. Fa nyílászárók barna színben
5. Lábazati vakolat barna színben
6. Korcolt lemezfedés piros színben

AZ ÁTALAKÍTÁS ÉS BŐVÍTÉS ÉPÍTÉSZETI MŰSZAKI LEÍRÁSA

A meglévő épület egy 7,80 x 12,80 m külméretű ~100 m² bruttó alapterületű résszel bővül. Az átalakítás és bővítés során, a megrendelő Újtikosi Önkormányzat kívánsága alapján a meglévő rendelő épületben a csecsemő és nővédelmi tanácsadói rész (védőnői szolgálat) bővítése, korszerűsítése történik elkülönítve az épület többi funkciójától.

A várandós nők és a csecsemők gondozása számára készült bővítményhez akadálymentesített, külön bejárat (fedett rámpa, kettősmarkolatú acél korlát) készül, az épületen belüli babakocsi tároló helyiség, új szociális helyiségek - nemenkénti (női/férfi) előtér, WC, akadálymentesített (mozgássérült) WC, és váró helyiségekkel bővül az épület.

Válaszfalak kerülnek elbontásra, a bővítmény felőli részen nyílászárók kibontása és befalazása történik majd.

A bővítés falazata és az új válaszfalak is POROTHERM 30-as falazóelemből készülnek. A bővítményre 20 cm vtg-ú vasbeton födém és BRAMAC cserépfedés készül, igazodva a meglévő rendelő intézet épületének kialakításához.

Az energetikai rekonstrukció során a meglévő külső faszerkezetű homlokzati nyílászárók kicserélésre kerülnek. Az új nyílászárók hőszigetelt műanyag nyílászárók lesznek. Az épület teljes külső homlokzatára 20 cm hőszigetelés, melyre új TERRANOVA nemesvakolat felületképzés kerül.

Megoldandó feladatok:

1. *Az épületet teljeskörűen funkcionálisan alkalmassá kell tenni a csecsemő gondozás és a várandós nők gondozása részére, valamint meg kell, hogy feleljen a 60/2003. (X.20) ESZCSM rendelet előírásainak.*
2. *A bővítéssel is be kell tartani a teljeskörű akadálymentesítésre vonatkozó előírásokat.*
3. *Az energetikai – hőtechnikai - előírások betartása végett a szükséges szigeteléseket, szerkezeti elemek cseréjét el kell végezni.*

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 8. sz. melléklete alapján:

1.8 HELYISÉGLELTÁR

ÁTALAKÍTÁS UTÁNI

HELYISÉGLISTA			
<u>Szint neve</u>	<u>helyiség neve</u>	<u>burkolat típusa</u>	<u>Terület</u>
FÖLDSZINTI ALAPRAJZ, EGÉSZSÉGÜGY			
	előlépcső - rámpa	cs. m. gress lap	22,95
	előlépcső - rámpa	gress lap	38,79
	előtér	gress lap	2,13
	előtér - babakocsi tároló	gress lap	12,60
	et	gress lap	2,10
	ffi et	gress lap	3,15
	ffi et.	gress lap	1,36
	ffi wc	gress lap	1,04
	ffi wc	gress lap	6,83
	fiók gyógyszerár	gress lap	19,89
	fogorvosi rendelő	gress lap	13,03
	háziiorvosi rendelő	gress lap	26,59
	közlekedő	gress lap	6,52
	mozg. s. wc	gress lap	5,15
	női et.	gress lap	1,36
	női et.	gress lap	5,04
	női wc	gress lap	1,04
	női wc	gress lap	1,22
	női wc	gress lap	1,22
	öltöző	gress lap	3,10
	szélfogó	gress lap	3,26
	szélfogó	gress lap	3,26
	váró	gress lap	12,50
	váró	gress lap	28,40
	védőnői szolgálat	gress lap	25,00
	vetkőző	gress lap	1,54
	vetkőző	gress lap	1,69
	wc	gress lap	0,88
	wc	gress lap	1,35
	zuhany	gress lap	1,11
			254,10 m²

A BONTÁS TECHNOLÓGIA MŰSZAKI LEÍRÁSA

A MEGLÉVŐ ÉPÜLET BELSŐ ÁTALAKÍTÁSA SORÁN VÁLASZFALAK KERÜLNEK ELBONTÁSRA, VALAMINT NYÍLÁSZÁRÓK KERÜLNEK KIBONTÁSRA ÉS BEFALAZÁSRA A BŐVÍTMÉNY FELŐLI RÉSZEN.

FALSZERKEZETEK BONTÁSA:

Független állványzatot kell építeni a falszerkezet bontásának megkezdése előtt. **Alávesséssel falat dönteni szigorúan tilos!** A munka előrehaladtával bizonytalanná váló falszakaszokat fokozatosan dúcolással biztosítani kell. A fő- és válaszfalakat csak egy oldalról szabad bontani. Súlyos nagy terjedelmű elemek (pl. áthidaló- és egyéb fa gerendák) stb. bontásánál különös gondossággal kell eljárni, azokat lezuhanás ellen rögzíteni kell. Ezeket is célszerű csigás - emelő segítségével, további kötélbiztosítás mellett leereszteni. 50 kg

súly/fő felett kizárólag emberi erőalkalmazása szigorúan tilos! Az állványzat felállításakor a várható legnagyobb terhelés figyelembevételével kell eljárni!

A földre juttatott kibontott anyagok tárolásánál figyelemmel kell lenni arra, hogy az anyagdepóniák ne borulhassanak fel. A falazóanyagok csak kötésben tárolhatók. A fa szerkezeti anyagok, gerendák tárolását csak un. prizmában, "pulzfák" alkalmazása mellett lehet elvégezni. A depóniák alatti altalajt el kell egyengetni. A rakatok csak vízszintes felületre kerülhetnek. Feltöltésre, törmelékre deponálni tilos!

A bontásból származó törmelék a közterületre, vagy a szomszédos ingatlanokra nem kerülhet. A bontásból származó, további beépítésre nem alkalmas törmelék anyagokat, a bontást végeztető kérelmező köteles a Polgármesteri Hivatal által kijelölt lerakóhelyre, illetve a szemételepre szállítani.

Amennyiben a bontás során olyan régészeti lelet kerül felszínre, amelynek kora, értéke ismeretlen és az nem az épület tulajdonosának tulajdonában állhatott, az a Magyar Állam tulajdonát képezi, így muzeológus szakember értesítése kötelező.

Felhívom a bontást végeztető figyelmét, hogy a munkálatokat csak megfelelően képzett szakemberek alkalmazása mellett, bontásban gyakorlatot szerzett személyek végezhetik!

M Ű S Z A K I V E Z E T Ő F E L Ű G Y E L E T E K Ö T E L E Z Ő !

Kiemelt figyelemmel kell lenni arra, hogy a bontási munka fokozottan balesetveszélyes tevékenység! A munkavédelmi- és balesetvédelmi rendszabályok betartása kötelező. A bontás ideje alatt a telekingatlanon a bontást végző személyeken túlmenően illetéktelenek nem tartózkodhatnak! A közterületen táblával kell felhívni a figyelmet a bontás tényére. Amennyiben a törmelék szóródása, vagy esetlegesen a szerkezetek kidőlése esetén a szomszéd telek, vagy a közterület a romhatáron belülré esik, mint jelen esetünkben is, az adott területet le kell zárni és jól láthatóan táblával a veszélyre a figyelmet fel kell hívni! A szomszédokat a bontás időpontjáról, annak megkezdődéséről feltétlenül értesíteni kell!

A munkafolyamatok jellegének megfelelő védőfelszerelések és védőruházat viselése a szakemberek számára kötelező! (fejvédő sisak, védőszemüveg, bőr tenyérvédő, bőr védőkesztyű, zárt munkaruházat, bőrtalpú, acélbetétes bakancs)

BEÉPÍTENDŐ ÚJ SZERKEZETEK

A MEGLÉVŐ ÉPÜLET EGY 7,60 X 12,80 M KÜLMÉRETŰ ~100 M² BRUTTÓ ALAPTERÜLETŰ RÉSSZEL BŐVÜL.

A BŐVÍTÉS BETON SÁVALAPPAL KÉSZÜL, FALAZATA ÉS AZ ÚJ VÁLASZFALAK IS POROTHERM 30-AS FALAZÓELEMBŐL KERÜLNEK KIALAKÍTÁSRA. 20 CM VTG-Ű VASBETON FÖDÉM ÉS BRAMAC CSERÉPFEDÉS KÉSZÜL, IGAZODVA A MEGLÉVŐ RENDELŐ INTÉZET ÉPÜLETÉNEK KIALAKÍTÁSÁHOZ.

1. Előkészítő és földmunka (bővítmény):

A föld – és sziklamunkálatokat az MSZ–04802/1 szabványnak megfelelően kell végezni. A földművek keresztmetszeti mérete kivitelezés során, a tervtől csak pozitív irányban térhetnek el. A földművek és a földvisszatöltések tömörségét, az MSZ 1515 szabvány előírásai szerint kell kivitelezni. A padló alá a **statikai műleírás szerinti** és minőségű feltöltés kerül, amelyet Trg=95 %-os tömörségi fokra kell tömöríteni. Az alapot géppel és kiegészítő kézi földmunkával lehet kivitelezni. Építési vízzel e mélységben nem kell számolni. A munkaárokából, munkagödörből kikerülő földfeltöltés, visszatöltés céljára réteges tömörítés mellett alkalmas. A többi fel nem használt föld elszállításra kerül ill. a humusz a területen elteríthető. Az épület kitűzése előtt a terepet el kell egyengetni, a humuszt az épület helyéről le kell tolni, és deponálni kell. Az alapot géppel és kiegészítő kézi földmunkával lehet kivitelezni. Az utolsó 20 cm-t csak az alapozás megkezdése előtt kell eltávolítani. Ha bármiféle üreget, laza talajréteget, szerves anyagot, törmelékot, nem tömöríthető réteget, hulladékot tartalmazó rész kerül kiásásra, azt el kell távolítani, és a fent leírtak szerint

eljárva tömörítve megfelelő feltöltéssel vissza kell tölteni, és a felelős kivitelezőt valamint a tervezőt, azonnal értesíteni kell.

2. Alapozás (bővítés):

Az alapozási munkák során az MSZ -04-802/2 építési-szerelési előírásai szerint kell eljárni. A tervező írásbeli hozzájárulása nélkül nem szabad megkezdeni az alapozási munkát, ha a talajviszonyok nem megfelelőek. Az alaptettek szilárdságára kialakítási módjára **a statikai tervek** az irányadóak.

Beton sávalap készül. Az alapok szélessége 50 cm. Az alapozási sík a végleges terepszinttől mérten minimum -1,00 m-re kell, hogy legyen, de az alapozás során a teherbíró talajrétegig minimum le kell menni. Az alaptettek beton minősége C 25 - 32 / XC0.

Az alapozás részletes megoldását, az anyagminőségek adatait **lásd statikai terv szerint!**

3. Lábazat, beton - és vasbeton munkák (bővítés):

A lábazati fal 30/40-es vasbeton lábazati koszorú C 25- 32 / XC0 betonból készül, minimum 4 db 14-es acélbetéttel 6-os 30 cm-enkénti kengyelezéssel. A lábazat külső oldalán 8 cm zártcellás hőszigetelést kell elhelyezni. A hőszigetelés védelmére külső oldalon téglalábazatburkolat készül.

Beton anyagminőségek:

Alapozás: C25/30-XC2-24-F3,

Vasbeton lábazati fal: C 25- 32 / XC0 betonból MSZ 4737-1:2002 szerinti.

4. Új teherhordó falazat:

A falazás POROTHERM 30 Nf kézi falazóelemből készül H 10-es javított falazó habarcsba rakva és erre 15 cm hőszigetelés kerül. A falsorok magassága 25 cm. Ennek tartása érdekében minta sorkiosztót kell készíteni, és az épület falsarkait felrakva kihúzott zsinór mellett kell falazni. A falazás során a függőleges fugákat külső és belső oldalon is tömören kell kiképezni.

A POROTHERM falazatok kialakításának részletes leírása:

Előkészületek falazás előtt:

- A POROTHERM téglákat nagy pórusréteg miatt falazás előtt nedvesíteni szükséges, hogy ne szívják el túl gyorsan a vizet a habarcsból. A nedvesítés egyik lehetséges módja a fólia lebontása után a rakatban a téglák végiglocsolása soronként gumitömlővel.
- Az alaptest vagy földem legmagasabb pontjának meghatározása tömlős szintezővel.
- Vízszintes habarcságy kialakítása, amely kiegyenlíti a szintkülönbségeket, és síkfelületet biztosít az építendő fal számára.
- Amennyiben vízszintes, nedvesség elleni szigetelés szükséges, a megfelelő szélességű vízszigetelő rétegek elkészítése.
- A hosszmeretek ellenőrzése egy lécen, 12,5 cm-es távolságú osztások bejelölése.
- A falmagasság ellenőrzése egy másik lécen, és a sormagasságnak megfelelő távolságok bejelölése (23,8 cm téglamagasság + átlag 1,2 cm átlagos fugavastagság = 25 cm)

A FALAZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI:

A falazáshoz a szokásos, de legalább Hf 10-es szilárdságú cementes mészhabarcsot kell alkalmazni. A falazást a falsarkoknál kell kezdeni, a megnedvesített téglákat teljes felületükön habarcságyba kell helyezni. A sarokra elhelyezett téglákat vízmértékkel és gumikalapáccsal pontosan be kell állítani, a vízszintes méreteket is ellenőrizni kell. Amennyiben a falsorok kialakításához illesztő elemek szükségesek, úgy azokat egész elemből fűrészeléssel kell előállítani. Az így kialakított sarokpontokon az egyenes téglasorok kialakítása céljából a téglalás felső élén zsinórt célszerű kifeszíteni.

Falazáskor a vízszintes fuga vastagság 8-16 mm között változhat, átlagosan 1,2 cm. A sormagasság így betartható, amelyet az előkészített mérőléccel lehet ellenőrizni. A fal függőlegességét először vízszintezővel, majd a 4. sortól kezdve függőőnnel kell ellenőrizni. A vízszintes habarcsanyag kialakításánál gondosan ügyelni kell arra, hogy az a téglák külső éléig teljesen ki legyen töltve. A

vízszintes hézagból kitüremkedő felesleges habarcsot kőműveskanállal le kell húzni. A téglák végleges helyükre illesztésénél, a hagyományos téglafalazatoknál megszokott kőműveskanállal le kell húzni. A téglák végleges helyükre illesztésénél, a hagyományos téglafalazatoknál megszokott kőműveskalapács helyett

gumikalapácsot kell használni. A falazóblokkokat kötésben kell falazni. A falvégekre és a falnyílásokhoz gyártott szélű egész, illetve feles elem kerüljön. Gyártott feles elem hiányában a feles elemek egész elemből fűrészeléssel is előállíthatók. Derékszögtől eltérő falsarok

vagy a tégl méretrendjétől eltérő méretű falak esetén az elemek fűrésszel egyedileg méretre szabhatók. Amennyiben alkalmazásuk nem kerülhető el, a felesnél kisebb méretű elemeket a fal általános szakaszán, a fal belsejében kell elhelyezni, szintén kötésben falazva. A téglák méretre vágásához a gépi fűrészek közül elsősorban az ún. „Alligátor” típusúak ajánlhatók. Ezek általában elektromos meghajtású, fordulatszám szabályozóval ellátott készülékek és keményfém betétes, ellenmozgású fűrészlappal működnek. A fűrészlapok méretének, illetve a vágási hosszának a megválasztásakor arra kell ügyelni, hogy azok hosszabbak legyenek, mint a vágási felület legnagyobb mérete. A fűrészlapok végének mindenképpen a vágási felületen túl kell érni, mert ha a fűrészlapok vége a vágási felületen belül marad, akkor a fogak letörhetnek. A kézi fűrészek közül is a keményfém betétes típusok ajánlhatók. Ezek használatakor a vágási sík vonalában a tégl felületét körben néhány mm mélyen be kell vágni, majd a tégl teljes szétfűrészelését ez után lehet megkezdeni úgy, hogy az előre kialakított hornyok vezetik a fűrészlapot.

5. Válaszfalak (új válaszfalak):

POROTHERM 10 cm-es válaszfaltégla, soronkénti huzalerősítéssel.

❖ A FALAZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI A VÁLASZFALTÉGLÁNÁL

A válaszfal csak méretezett válaszfallapra, illetve szilárd, megfelelő teherbírású födémre építhető. Az aljzat esetleges egyenetlenségeit falazóhabarccsal kell kiegyenlíteni. A válaszfalakat kétsoronként a vízszintes hézagban vezetett 2,8 mm-es lágyvas huzalokkal kell merevíteni és egymáshoz, illetve a teherhordó falakhoz csatlakoztatni, bekötni. A merevítő huzalt kétsoronként a vízszintes fugák habarcsrétegébe kell ágyazni és a csatlakozó falakhoz, rögzíteni.

A válaszfal felső síkja és a födém között 2-3 cm-t kell hagyni a mennyezethez történő rögzítéshez, ennek megfelelően kell kiosztani a sorokat. A legfelső sort a födémhez kell kiékelni. A téglasorok felrakásánál a téglákat teljes felületű habarcságyba kell helyezni. Falazáskor a vízszintes fuga vastagsága 8-16 mm között változhat, átlagosan 1,2 cm. A vízszintes habarcs hézag kialakításánál gondosan ügyelni kell arra, hogy az a téglák külső éléig teljesen ki legyen töltve habarccsal. A vízszintes hézagból kitüremkedő felesleges habarcsot kőműveskanállal le kell húzni. A téglák végleges helyükre illesztésénél, a hagyományos téglafalalnál megszokott kőműveskalapács helyett gumikalapácsot kell használni. A válaszfaltéglákat kötésben kell falazni. Válaszfaltégla alkalmazása esetén az eresztékek irányát nem kell soronként változtatni. A fal síkjából kiálló eresztékeket le kell ütni, hogy a vakoláshoz egységes sík felület álljon rendelkezésre.

6. Hőszigetelés:

A határoló szerkezetek, felmenőfalak, nyílászárók, megfelelnek az MSZ 04-140/2-es hőszigetelési szabványban foglaltaknak.

- Az épület teljes külső homlokzatára új 20 cm vtg-ú *POLYSTIROL Dryvit rendszerű* hőszigetelés készül.

Homlokzati felújítás, vakolatok, külső hőszigetelés:

A falazat külső meglévő vakolatát először meg kell tisztítani, megfelelően elő kell készíteni az új DRYVIT rendszer fogadására.

A homlokzat szigetelése (lábazat, falazat, koszorúk, áthidalók) DRYVIT rendszerrel történik!

A KIVITELEZÉS MEGKEZDÉSE ELŐTT A KIVÁLASZTOTT DRYVIT RENDSZER TŰZÁLLÓSÁGI TULAJDONSÁGAIT A TŰZOLTÓSÁGGAL EGYEZTETNI SZÜKSÉGES, ILLETVE A KIVITELEZÉS ALATT BE KELL TARTANI A 28/2011. (IX. 6.) BM RENDELET OTSZ (332.§. és a 333 §.) ELŐÍRÁSAIT!

A dryvit rendszer összetevői a beépítés sorrendjében:

- dryvit ragasztó (Primus, vagy Poralakú)
- dryvit üvegháló
- 10 cm vtg (EPS 80) hőszigetelő lemez
- dryvit üvegháló

- dryvit Vékonyvakolat Alapozó
- dryvit Vékonyvakolatok (dörzs-, és kapart hatású, száraz, hengerelt)
- dryvit Homlokzatfestékek (diszperziós, szilikon)

(Megjegyzés: a ragasztó, a hőszigetelő lemez és a ragasztóba beágyazott üvegháló minden esetben része a rendszernek. Az alapozó használata mérlegelés kérdése. A felület zárása vékonyvakolattal, vagy homlokzatfestékekkel történhet, esetleg felújítás esetén a meglévő vékonyvakolat átfestésekor a kettő együtt is megjelenik.)

A DRYVIT hőszigetelő vakolatrendszer beépítése

A RENDSZER BEÉPÍTÉSÉNEK IDŐZÍTÉSE:

Lényeges körülmény a DRYVIT rendszer beépítési idejének megválasztása. Fontos szabály, hogy + 5 °C alatti hőmérséklet esetén, csapadékos időben, erős szélben, ködös-, magas páratartalmú időszakban, ne végezzük a munkát! Ha várható, hogy éjszaka a hőmérséklet + 5 °C alá esik, főleg ha 0 °C körüli, vagy az alatti, akkor semmiképpen ne kezdjük – az amúgy kellemes napközbeni klímában – a munkát. Ha hirtelen köszöntenek be az éjszakai fagyok, akkor a hőszigetelő lemezek felragasztásánál hagyjuk abba a rendszerépítést. Egy telet károsodás nélkül elvisel a félbehagyott rendszer. Ez érvényes arra az esetre is, ha a hálóbeágyazást követően, annak tökéletes megkötése után érkezik a hideg. Az alacsony hőmérséklet és az eső maradandóan károsítja a szerkezetet, különösen a ragasztást, hálóbeágyazást és vakolást. Az erős szél, a magas nedvességtartalmú környezet megnehezíti, rontja a munkakörülményeket és a vizes bázisú összetevők viselkedését.

Rendkívüli melegben nem javasolt a dryvitezés. + 30 °C felett hálózás, vakolás semmi képen. Ilyenkor ügyes szervezéssel a kora reggeli és a késő délutáni időben ugyan végezhető munka, de ebben az időszakban a folyamatosság és a termelékenység van veszélyben. Felgyorsul az előkevert anyagok kötése, ugrásszerűen megnő a vékony rétegek vízleadása, a gyors nedvességvesztés következtében nő az anyagok zsugorodása, hajszál-repedezettsége, romlik az eldolgozás minőségének feltétele.

FELÜLETVIZSGÁLAT, FELÜLETELŐKÉSZÍTÉS:

A dryvit rendszer felhordható nyers betonra, téglafalra, új és meglévő vakolatra, cementkötésű forgácslapra, vagy – blokkra, pórusbetonra, OSB lemezre, mosott- kavics, vagy – zúzalékfedésű panelre, kerámia burkolatokra, ill. általában nedvszívó, megfelelően szilárd és tartós felületekre. Az előzőleg festett felületeket alaposan vizsgálni kell. A dryvit ragasztó általában jól ragad a különböző festésekhez, de kérdés, hogy azok tapadása milyen az alapfelületen. Lehet, hogy az eredeti festés fog leválni a falról, ezáltal az egész hőszigetelés tartóssága kerül veszélybe. Általános szabályok nem állíthatók fel, de minden esetben célszerű a festés eltávolítása. Ha ez nem oldható meg, vagy nem sikerül a teljes felületről, akkor a ragasztást mechanikai rögzítésekkel kell kiegészíteni.

Mivel a rendszer beépítésének alapvető módja a ragasztás, ezért a fogadó felület olyan előkészítése szükséges, ami biztosítja a ragasztó megfelelő tapadási lehetőségét, a ragasztókeverékben lévő keverővíz részleges elszívását, majd tartós együttdolgozást a ragasztóval. A fogadó alap vizsgálatára nem alkalmazhatóak típus javaslatok. Azokat minden esetben a helyi sajátosságoknak, egyéni adottságoknak megfelelően kell ellenőrizni. Nem szabad rutinból, csak ránézésre megítélni egy felületet. Ilyenkor a szemrevételezést követően alapos méréseket kell végezni zsinórozással, egyenes mérőlécclal. Ha az egyenetlenség paneltáblán belül meghaladja, a ± 5 mm-t, szomszédos panelek között a 0,5-1 cm-t, akkor meg kell tervezni a felület kiegyenlítésének módját, különben a panel-egyenetlenségek –ugyan letompított mértékben, de- áthatnak a teljes dryvit rendszeren is. Utólag nehéz igazolni az alap rossz minőségét, hisz a látható hullámosságot az új felületen tapasztalja a szemlélő. Friss betonfelület legyen legalább 28 napos, légszáraz, max 5% nedvességtartalmú, por, formaleválasztó és más szennyeződésmentes. Ha zsíros, olajos szennyeződés van, azt mosószeres vízzel le kell mosni, majd tiszta vízzel leöblíteni. A száradást itt is meg kell várni a rendszer felépítése előtt! Új téglafal és új vakolat legfeljebb 5% nedvességtartalmú lehet, por és szennyeződésmentes. Oltatlan mészcsozóktól („mészkukactól”) eredő felületleválásokat el kell távolítani. A vakolóhabarcs legalább Hvh 10 minőségű legyen. A megfelelő szilárdságú hordozó felület legyen sík. Felületi egyenetlensége nem lehet nagyobb, ±5 mm-nél, amit legalább 2 m hosszú egyenes léccel kell ellenőrizni függőleges és vízszintes irányban egyaránt. Felületi hullámosság 2 m-en ±0,5 cm ha nagyobb, akkor ki kell egyenlíteni

PALLÉR TRIÁSZ ÉPÍTÉSIRODA KFT.

Ha a felület egyenetlensége ezt a mértéket meghaladja, akkor kiegyenlítő alapvakolatot kell készíteni, melynek minősége legalább Hvh 10, síkbeli egyenetlensége pedig legyen megfelelő az előbbi követelménynek. Ilyen esetben is biztosítani kell a vakolatkiegyenlítés kiszáradását.

A DRYVIT RENDSZER BEÉPÍTÉSE

Kisebb mértékű eltérések dryvit ragasztós gletteléssel is kiegyenlíthetőek, de az egyszerre felhordott réteg vastagsága, ne haladja meg a 3 mm-t. A glettelő anyag megegyezik a rendszer ragasztójával, tehát 1:1 arányban dryvit Primus ragasztó és cement keveréke, vagy a dryvit Poralakú Ragasztó. A felületjavításra felhasznált anyagmennyiséget az anyagrendelésnél figyelembe kell venni, mert azt a javasolt normák nem tartalmazzák! Meglévő vakolat esetén vizsgálni kell annak felületi és szerkezeti szilárdságát, valamint állékonyságát. Ha a felület morzsolódik, szemcsekipergés tapasztalható, vagy olyan laza szerkezetű – fagyáskárokat szenvedett, erodált – hogy átkopogtatáskor benyomódik, megpuhul, kong, akkor ezeken a helyeken le kell verni vagy a szilárd alapvakolatig, vagy a falazó-anyagig. A felület kalapácsos átkopogtatásával lehet meggyőződni arról, hogy a vakolat tapadása megfelelő-e. Kongó hang esetén, vagy a közepes erejű kopogtatástól megrepedő vakolat, nem elég szilárd. Az ilyen részeket szintén el kell távolítani. (belátható, hogy annak a vállalkozónak, aki dryvitezést vállal, rendelkeznie kell megfelelő hosszúságú, könnyű létrával, hogy a munkák megkezdése – sőt árajánlata megtétele – előtt, minél alaposabb átvizsgálást tudjon végezni a falakon. Fel lehessen mérni, hogy a hőszigetelő rendszer beépítésén kívül, milyen további előmunkálatok, javítások szükségesek) Vakolatjavítás esetén, legalább a meglévő vakolattal egyenértékű, azonos szilárdságú, megegyező rétegszámú és felépítésű kialakítás szükséges. Az egy vastag rétegben történő pótlás nem lesz olyan tartós, mint a régi, jó állapotú. Javításoknál a hagyományos vakolatok kivitelezési és javítási előírásait kell betartani.

Ha az előzetes, alapos átvizsgálás azt eredményezi, hogy vakolatleverés – részben, vagy egészen – szükséges, majd azt javítani, pótolni kell, akkor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt, a száradási időt is rászámítva. Úgy kell ütemezni a rendszerépítést. Kisebb javítások esetén mérlegelhető a gyors dryvit ragasztós javítás, de ez nyilván többletanyag-igényt eredményez. Többször felmerülő kérdés a vályogházak, vert falak utólagos hőszigetelésének problémája. Nagyobb falvastagság esetén (50–60 cm) általában nem szükséges többlet hőszigetelés. Ilyenkor a hőszigetelés fokozásánál inkább a padozat, a nyílászárók a padlásfödém irányába tolódjon a figyelem, a falakkal szemben. Ha vékonyabb, vályogtéglá falakkal készült az épület (30–45 cm) akkor a dryvit rendszer alkalmazása esetén egy megbízhatóan erős és merev alapvakolatot kell biztosítani. A földanyagú falakra a meszes, cementes habarcs, vagy a műgyanta alapú diszperziós ragasztó, vakolat nem tapad. Ezért olyan – a falszerkezettel szerkezeti egységben lévő – vakolatot kell biztosítani a dryvit rendszerhez, ami nem csak a hőszigetelő rendszert képes hordozni, hanem tartósan együttműködik a tartófallal.

A dryvit rendszert úgy kell tekinteni, hogy felületéhez semmi nem rögzíthető. Bármilyen szerkezet kerül a homlokzatra, azt a falazatnak kell hordoznia. Figyelembe kell venni, hogy a 4–8 cm vastag Nikecell lemezen átérő rögzítőelem (pl.: átmenő-, vagy dübeles csavar, esetleg szeg, stb.) más statikai terhelést kap, mint, ha az közvetlenül a falhoz rögzítené a szerelvényeket. Meglévő épületeknél elő kell készíteni a rögzítési helyeket, csatlakozási kialakításokat, a fal, szerkezeti vastagságának növekedéséből eredő változásokra. Biztosítani kell az épületszerkezeti megbízható kivitelezhetőséget.

A hőszigetelendő felületen megszilárdult betonráfolyásokat, habarcs-csomókat le kell vésni, vagy kőműveskalapáccsal leverni, spaklival letolni, a falat erős kefével át kell kefélni, portalánítani. Az így előkészített falfelületek megfelelő alapot biztosítanak a szakszerű, pontos és gazdaságos rendszerépítéshez.

7. Új áthidalások:

POROTHERM típusú nyílásáthidalók kerülnek beépítésre.

Az új áthidalás kialakítása:

Az áthidaló helyének kialakítása előtt az érintett födémszakaszt alá kell dúcolni. Ezt követően kell kibontani az áthidaló helyét. Az áthidalót cementhabarcs ágyra fektetve kell elhelyezni. Az áthidaló felfekvése minimum 12 cm kell, hogy legyen. A POROTHERM áthidalóknál a nyomott övet a felettük lévő tömör szerkezet adja. Ezért az áthidalót úgy kell elhelyezni, hogy felette minél kevesebb rés maradjon. Csak az áthidaló elhelyezése, és annak teljes megszilárdulását követően szabad a dúcolatot elbontani, és a nyílást kibontani.

8. Nyílászáró szerkezetek:

A meglévő régi fa nyílászárók korszerű, hőszigetelt műanyag szerkezetű nyílászárókra kerülnek kicserélésre.

A beépített nyílászáróknak meg kell felelniük az (OTÉK 62. § (1) bekezdés) építmény, a helviség rendeltetési céljának, a tűz-, a hő-, a zaj-, a használati és a még vonatkozó biztonsági követelményeknek.

A meglévő fa szerkezetű nyílászárókat ki kell bontani.

A beépítésre kerülő nyílászárók hőszigetelt, fokozott légzárású nyílászárók lesznek. Az új ablakok egyszárnyú, bukó-nyíló, valamint többszárnyú, középnyíló-nyíló típusú nyílászárók.

Az új hőszigetelt műanyag szerkezetű ablakszerkezetek min. 5 kamrás kivitelűek, modern, hőszigetelő üvegezésűek, normál vagy biztonsági üvegezéssel ellátva készülnek. Az ablakok nyíló - bukó kivitelben, rejtett vasalattal ellátottak. Elhelyezésük vakolás után "Z" alakú rögzítőkarmokkal történik. A külső oldali kávvakolat elkészítése után a tokszerkezet és a fal közötti hézagot poliuretán hézagkitöltő habbal kell tömíteni, majd a tokrészt léccel lezárni. A homlokzati nyílászárók egységesen fehér színűek. A homlokzattvakolás előtt kell azokat elhelyezni. A felületük védelméről fóliával kell gondoskodni!

A homlokzati nyílászárók minimálisan 1,1 w/m²K U_b értékű kivitelezéssel készülhetnek!

Normál üvegezés: 4 mm - 16 mm - 4 mm

Biztonsági üvegezés: 3 mm+3 mm - 16 mm - 4 mm („A” kat. bizt. fóliával)

Ablakok

Az ablakszerkezetek modern műanyag szerkezetűek, hőszigetelő üvegezésűek. Az ablakok nyíló - bukó kivitelben, rejtett vasalattal ellátottak. Elhelyezésük vakolás után "Z" alakú rögzítőkarmokkal történik. A külső oldali kávvakolat elkészítése után a tokszerkezet és a fal közötti hézagot poliuretán hézagkitöltő habbal kell tömíteni, majd a tokrészt léccel lezárni.

Belső ajtók különböző falazatokba

A Vállalkozónak a gyártás és beépítés megkezdése előtt fel kell mérnie az épületen a valós beépítési méreteket, és a kapott adatokat a gyártmánytervekben rögzíteni kell.

Szállítás során ügyelni kell a kész szerkezet védelmére – a szállítás és beépítés során keletkezett sérülésekből adódó helyszíni javítások nem fogadhatók el. Az ajtókat a helyszínen tárolni csak minimális ideig szabad, a kiszállítás után a lehető leghamarabb be kell azokat építeni. Az ajtókat védőcsomagolásban, állítva, kissé megdőntve szabad csak tárolni.

A sérülékeny élek, sarkok mentén habszivacs csomagolóanyagot kell használni. Az ajtók ellenőrzése beállítás, esztétikai megjelenés és működés szempontjából történik.

A rések legyenek párhuzamosak, egyenleteses szélességűek. Az acélajtók toleranciája d osztály, fa ajtók toleranciája e osztály.

A kivitelezést, a beépítést és beállításokat a Gyártó előírásai alapján kell végezni. A beállítás lehetőségét a helyszínen biztosítani kell.

A csatlakozó falszerkezetekhez a vaktokokat és falfüleket, kávékat a Vállalkozó készíti el.

A gipszkarton szerkezetek a tokok, vaktokok elhelyezésével egyidőben épülnek.

A különleges követelményű ajtókhöz csak minősített alkatrészeket lehet felhasználni (tok, vasalat, duzzadószalag stb.)

Ajtóütközők elhelyezése tervezői művezetés szerint történik minden ajtónál.

Mosható festés:

Mosható, fertőtlenítő szereknek ellenálló, nagy kopásállóságú, lúgálló mikrobiológiailag engedélyezett, orvosi létesítményekben is használható diszperziós festék, selyemfényű DIN 53 778 szerint súrolásálló, fertőtlenítőszer álló, DIN EN 13 300 szerinti 2. nedves dörzsállósági fokozatú festés készüljön, javasolt minőség: Sto Color Latex vagy azzal egyenértékű.

A festett felületeken a festékrétegnek homogénnek, kell lennie. A munkák ellenőrzését a Műszaki Ellenőr végzi, hiba esetén a Vállalkozó azt köteles kijavítani.

A felhasznált anyagoknak az ÉMI Megfelelőségi Tanúsítványával kell rendelkeznie, melynek beszerzése a Vállalkozó feladata és költsége.

9. Födém:

20 cm monolit VB födém készül C25/30-XC1-24-F3C betonból B60.50 minőségű acélbetéttel, **statikai számítás szerint.**

A födém kialakítás különleges szabályai:

A gerendák alátámasztás nélkül egyáltalán nem terhelhetők. A gerendákat az építés közben alá kell támasztani és túl kell emelni. Csak az alátámasztás elkészülte után lehet elhelyezni a gerendákat, a gerendákra a béléstesteket, majd ezt követően betonozni. A gerendák tengelyével párhuzamosan futó válaszfalak alá kettőzött gerendát kell elhelyezni. A gerendákat a koszorúba be kell kötni az erre a célra szolgáló pótvasakkal, melyeket a gerenda felső övében, a kengyelekbe fűzve kell vezetni. A födém alaptípusa egyenként beépített gerendákkal készül, 45 vagy 60 cm tengelytávolsággal, 4 cm felbetonnal. A további típusok a felbeton vastagításával és/vagy a gerendák kettőzésével alakíthatók ki.

A gerendák alátámasztása és túlemelése:

Az alátámasztó állványzatot még a gerendák elhelyezése előtt kell elkészíteni. 3,5 m-es falköztávolságig egy helyen, 3,5 m-es falköztől 5,25 m-es falközig két helyen, ennél nagyobb fesztávolság esetén, három helyen kell alátámasztani a gerendákat. Az alátámasztásokat annak figyelembevételével kell kialakítani, hogy a gerendákat a falköztávolság (fesztáv) 1/300 részével túl kell emelni.

10. Tetőszerkezet:

A fedélszerkezet kontyolt nyeregteretű alakú, fogópáras fedélszék.

A fakötések hagyományos jellegűek, és csavaros kötések is tartalmazzák. A szarufa-gerenda kapcsolatnál két-két darab 10-es csavarkötést kell alkalmazni. A koszorún lefektetett talpszelemt méterenként kell lefogadni 12-es csavarkötéssel, ahol a csavarokat a koszorú építésekor be kell kampózni. A tetőszerkezet merevítéséről a szarufák közé szerelt szélráccsozattal kell gondoskodni. Szarufát toldani csak szelemenen szabad. A toldásokat egyenes lapolás egyenes ütközéssel kell készíteni legalább egy darab 12-es csavarkötéssel együtt. A faanyagokat tűz, rágszáló és gombamentesítéssel kell ellátni. Tűzvédelem céljából PREMIX típusú, gombamentesítés céljából Mikotox - B típusú gombamentesítőt kell alkalmazni. A faanyagszerkezetből az előírtak szerint oldatot kell készíteni, majd azt fóliával burkolt földárokba tölteni, és abba a lefűrészelt faanyagot bemezíteni. Minden beépítésre kerülő faanyagon el kell készíteni a kezelést.

Szerkezeti rendszerében állószékes és fogópáras fedélszék. A szerkezetek taréjszelemennel és taréjfogópárral, derékfogópárral, merevítve kerülnek kialakításra. Fakötések alkalmazása mindenhol kötelező!

11. Tetőhéjazat:

BRAMAC cserépfedés készül, piros színben.

Az ereszcsonnától, mintegy maximum két sorra hófogóelemeket kell beépíteni annak érdekében, hogy megakadályozza a hó lecsúszását a tetőfelületről, és ezáltal az ereszcsonnára leszakadását.

12. Bádogos szerkezetek:

A párkányon ülő ereszcsonnára és a lefolyócsatorna RUUKKI csatornarendszerekből készül. A függőeresz csatornát úgy kell kialakítani, hogy annak külső éle 1 cm-rel lentebb legyen belső szélénél. A csatorna átmérője minimum 15 cm, lejtése a lefolyó irányában 3 - 5 ezrelék legyen.

A kéménynél a szabványban előírt módon készül a bádogozás. Az ablakoknál RUUKKI horganyzott acéllemezből készül a párkány.

Csapadékvíz elvezetés:

A épület csapadékvíz elvezetéséről gondoskodni kell.

Az épület tetőfelületére lehulló csapadékot külső, homlokzaton vezetett ejtőcsöveken keresztül juttatjuk le a talajszintre. Az épület kibővítése miatt az igények megnövekednek, és emiatt a keletkező csapadékvizeket **részben felszínen, részben pedig térszint alatt elszikkasztják.**

A csapadékvíz elvezetése és elszikkasztása **a környező ingatlanokat nem érinti!**

13. Burkoló munkák:

A helyiségek burkolatai a helyiség felsorolásnál ismertettek. A helyiségekben greslap burkolat készül.

A vizes helyiségekben 2,10 m magasságig a falfelületek ragasztott csempézéssel kerülnek kialakításra, melyek alatt kent vízszigetelés készül.

Burkolatok

Anyagminőségek: A burkolatok anyagát, színét és egyéb jellemzőit a *rétegrendek tartalmazzák.*

A fogadófelületeket minden esetben meg kell tisztítani minden olyan szennyeződéstől, kiálló daraboktól, melyek akadályozhatják a burkolatok elkészítését vagy károsan befolyásolhatják a rögzítésüket vagy a pontosságukat.

Amennyiben szükséges, a fogadófelületeket a megfelelő kezeléssel el kell látni (pl. simítóhabarccsal, betonfelületeknél tapadást javító habarccsal, stb.). A felületnek minden szempontból meg kell felelnie a rá kerülő burkolt támasztotta követelményeknek.

A burkolólapok és a ragasztóhabarcsok előzetes műszaki átvételét el kell végezni. A munkák elvégzése után a tőrés határok és a minőségi követelmények teljesülését kell ellenőrizni. A szükséges minőségi tanúsítványok beszerzése a Vállalkozó feladata és költsége.

Elvégzendő munkák:

- A fal és padlóburkolatok szállítása és elhelyezése,
- A burkolatok hézagképzése, fűgázása,
- A burkolatok felületkezelése.

A burkolási munkákat a burkolóanyag-gyártó előírásai alapján kell elvégezni.

A burkolandó helyiségben a levegő hőmérséklete 10 és 30°C között legyen. Melegburkolat készítésekor a relatív nedvességtartalom max. 65%. Ahol a fal és a padló is lapburkolattal készül, először a falburkolatot kell elkészíteni. Fél elemnél kisebb darabot eltérő utasítás hiányában nem megengedett felhasználni. Vágott élek tiszták, sorjamentesek és egyenesek.

Gépészeti és egyéb, a falból kilógó szerelvények helyét a lehető legkisebb lyuk fűrészával, a lapok eltörése nélkül kell kialakítani. A mozgások miatt szükségessé váló dilatációkat rugalmas kitöltő anyaggal kell kitölteni. A hézag mérete minimális legyen, a burkolat színétől nem térhet el.

A padlóban a szükséges helyeken a burkolással egyidőben el kell helyezni a padlóba építendő berendezések szerelőkereteit (lábtörő, padlórácsok, padlódobozok, stb.).

Az elkészült burkolatokat azonnal meg kell tisztítani, és óvni kell sérüléstől, túl magas vagy túl alacsony hőmérséklettől.

A felhasznált anyagok első osztályú minőségűek legyenek. A burkolóanyagok felületén vagy élén sérülés nem lehet, az ilyen lapokat beépíteni nem szabad (vágott lapként az ép része beépíthető) Méreteltérések eltérő specifikáció hiányában nem engedhetők meg.

Burkolatok aljzatai

Vonatkozó előírások: MSZ-04-803-5, MSZ EN 206, MSZ EN 12350, MSZ 15022, ld. Még szabványjegyzék.

A Vállalkozó köteles minden munkaszakasz megkezdésnek időpontját a kezdés előtt min. 3 nappal jelezni a Műszaki Ellenőrnek.

Az aljzatok kivitelezését csak akkor lehet elkezdni, ha az összes gépészeti vagy egyéb szerelvény, minden olyan szerkezet, amely az aljzatba vagy alá kerül, elhelyezésre került, és ezt a Műszaki Ellenőr ellenőrizte is.

Minden aljzatnak szennyeződés- és pormentesnek kell lennie, mielőtt a burkolata elhelyezésre kerül. Az aljzatok végső felülete sima, sík, kiálló, laza részekről, mélyedésektől mentes. Ezt minden aljzat elkészülte után, az azt fedőréteg beépítése előtt a Műszaki Ellenőr ellenőrzi. Az aljzatbetonok tőrése 2 mm a 2 m-es léccel alatt.

Kötési idők:

- járható: 2 nap,
- terhelhető: 5 nap,
- használatba vehető: a névleges szilárdság 70%-ának elérése után.

A kivitelezés során biztosítani kell mindazokat a körülményeket (hőmérséklet, páratartalom, stb.) melyek a munkák elvégzéséhez, és a szerkezetek épségének és megfelelő tulajdonságainak megőrzéséhez szükségesek. Az aljzatbetonokat a tervekben előírt vastagságban kell elkészíteni. Vasalt aljzatokat a szerkezeti tervekben rögzített vasalással kell elkészíteni. Az aljzatbetont a túl gyors száradástól fóliával vagy locsolással óvni kell.

Anyagminőségek: A beton előírt minőségben készüljön.

Önterülő aljzatok: Szükség szerint.

GRESLAP BURKOLAT:

A felület előkészítés után az indítótengelyeket a burkolás megkezdése előtt ki kell kitűzni.

Síkbeli eltérések: 2 mm a 2 m-es léc alatt.

Síkfogasság: 0,5 mm.

A kivitelezés során követni kell a Gyártó előírásait.

Padlók: A padlóburkolatot a falburkolat nélküli helyeken 10 cm magas hajlított lábazattal kell elkészíteni.

Burkolatváltás: Különböző burkolatok váltásánál padlón rozsdamentes acél, falakon extrudált alumínium burkolatváltó profilt kell alkalmazni.

Falburkolatok:

A kerámia falburkolatokat – amennyiben azt a tervek másképp nem jelölik - ragasztva, 215 cm-ig (ajtómagasságig) felfuttatva kell kialakítani.

Hézagképzés:

Általános burkolatot 2 mm-es hézagokkal kell felrakni. A rakás során sablont (fugakereszt) kell használni. A vizesblokkok kerámiai lapjait szorított hézagokkal kell felrakni. A kétféle (padló és fal) burkolat fugái tengelyesen csatlakozzanak.

Fugázó anyag: Mapei Utra Color Plus, vagy egyenértékű minőség.

Ragasztóhabarcs: Mapei, vagy egyenértékű minőség.

14. Vakolatok

A homlokzatra vödörös kiserelésű nemesvakolat kerül a homlokzati színtervnek megfelelően. A nemesvakolat középszemcsés kivitelben kell, hogy készüljön.

Belső vakolatok HVB - 10 belső vakoló habarccsal készülnek. A vizes helyiségekben a lesimított vakolatra ragasztott csempeburkolat kerül nyitott hézaggal rakva.

A homlokzati munkák megkezdése előtt vizsgáljuk meg a fal külső síkját, mennyire egyenetlen (szükség esetén kicsapó zsinór használatával). Így meg tudjuk állapítani, hogy szükség van-e a falazat egyenetlenségeinél vésésre, esetleg kiegyenlítő alapvakolat felhordására. Az ablakkönyöklőket a hőszigetelési munkák megkezdése előtt el kell helyezni, kivételt képeznek az utólagosan kialakítandó bádogszerkezetek. Utólagos hőszigeteléseknél a könyöklők átépítése általában szükséges, a vízorros túlnyújtás érdekében.

Ügyeljünk a megfelelő hőszigetelő lap fajtájának, illetve vastagságának kiválasztására. Homlokzaton ásványgyapot lapot, vagy EPS polisztirol lapot alkalmazzunk, lábazatra az extrudált polisztirol lap, vagy vízfelvétellel nem rendelkező egyéb PSlap (úgy mint expert lap) nyújt megfelelő műszaki megoldást.

A lábazati indítóprofil használata elengedhetetlen a profi rendszerfelépítéshez, mivel vízorros kialakítása miatt a homlokzaton lefolyó csapadékot távol tartja a lábazattól. Ügyeljünk arra, hogy az indítóprofil a sarkoknál ne lapoltan, hanem behajlítva, vagy gérben összevágva csatlakoztassuk

Az első sor felhelyezésekor először a lap alját illesszük az indítóprofilba, utána nyomjuk rá a falfelületre, majd az egymás fölé kerülő sorokban a lapokat kötésbe rakjuk. A lapok fektetett helyzetben legyenek. A sarkoknál a hőszigetelő lapokat az egymás fölötti soroknál felváltva, fogazott módon, kötésben túlnyújtva csatlakoztassuk, majd a csatlakozó két homlokzati sík elkészítése után, kifeszített acélhuzal mentén vágjuk le élben. Figyeljünk arra, hogy a hőszigetelő lapok széleire ragasztóanyag ne kerüljön, mert az a homlokzaton hőhídként jelentkezhet. Ragasztóanyaggal a hőszigetelő lapok fal felőli oldalát pontszerűen, illetve körbe, a szélei mentén kenjük meg („pont-perem” módszer). A falnyílásoknál úgy kell kialakítani a hőszigetelő lapok kiosztását, hogy ne essen egybe a hőszigetelő lapok illesztési vonala a falnyílások élével. A ragasztók felhordás utáni kezdeti szilárdságát az időjárási körülmények befolyásolhatják. A további művelet előtti kivárási időt ennek figyelembevételével kell meghatározni.

A következő lépés a hőszigetelő lapok dübelezése, melynek során mechanikai rögzítéssel plusztapadási biztonságot adunk hőszigetelő rendszerünknek. Lényeges szempont a helyes dübel minőség, illetve dübel hossz kiválasztása. Ásványgyapot hőszigetelő lapokhoz kizárólag acélszöges dübelt, EPS hőszigetelő lapokhoz alapfelülettől függően kell kiválasztani a megfelelő dübelt. A helyes dübel hossz megállapításához figyelembe kell venni a hőszigetelő lapok, az esetleges kiegyenlítő alapvakolat, a meglévő régi alapvakolat vastagságait is, valamint azt, hogy a dübel előírt rögzítési mélysége a falazatban biztonsággal meglegyen.

15. Belső vakolatok kivitelezése:

1. A) A gúzolt alapfelületet nedvesítsük elő. Kézi felhordásnál a szárazhabarcsot a kívánt konzisztenciára szabadesésű vagy kényszerkeverőben alaposan keverjük meg.

1. B) Gépi felhordásnál a szárazhabarcs és a víz összekeverése a beállított vízadagolás szerint és automatikusan történik.
- 2.) Az alapvakolatot max. 2 cm rétegvastagságban lehet egyszerre felhordani.
- 3.) Nagy nedvszívóképességű, vagy egyenetlen szívóképességű vakolat lapoknál minden esetben két lépésben hordjuk fel a kívánt rétegvastagságot. Több rétegű felhordásnál a „nedveset a nedvesre” elvet alkalmazzuk.
- 4.) A vakolat felhordása után a felületet H kartecsnivel tömörítjük, illetve egyengessük.
- 5.) Ezután az alkalmazandó fedőrétegnek megfelelően érdesíthetjük vagy simíthatjuk (polisztirol dörzsölő, szivacsos simító).

Belső vakolatok HVB - 10 belső vakoló habarccsal készülnek. A vizes helyiségekben a lesimított vakolatra ragasztott csempiburkolat kerül nyitott hézaggal rakva.

Vonatkozó szabványok: MSZ-04-803-9, MSZ EN 998-1, MSZ EN 1015, MSZ EN 13914, DIN 18550, ld. még szabványjegyzéket.

A munka megkezdése előtt meg kell győződni róla, hogy a fogadófelület szilárd, és kellően sima, hogy a megkívánt mértékben síkfelületet lehessen kialakítani rajta, szennyeződésektől, portól és kilazult daraboktól mentes, kellően száraz és minden tekintetben megfelelő a vakolat fogadására. A felületeket vakolásra a jó tapadás elérése érdekében elő kell készíteni. A meglévő és új téglafalazatok fugáit ki kell kaparni. A megmaradó vakolatokat végig kell kopogtatni és a kongó, laza felületeket el kell távolítani. Az ép, vakolt felületeket teljes felületen fel kell durvítani (pikkelyezés v. stokkolás).

Arról is meg kell győződni, hogy a falakba kerülő vezetékek, szerelvények, rögzítőelemek és egyéb szerkezetek, melyeket a vakolás előtt be kell építeni, a helyükön vannak.

A munka átvétele előtt ellenőrizni kell a felületek minőségét, eldolgozottságát, repedésmentességét és az élvédők meglétét. A szükséges felületeken vakolattartó rabicháló használata szükséges. A vakolást egybefüggő felületeken egy munkafázisban kell végezni. A sarkok lekerekítés nélküliek és egyenes vonalúak legyenek. A pozitív sarkokba élvédőket kell beépíteni, teljes magasságig.

A vakolási munkák során a már meglévő szerkezeteket óvni kell a ráfröcskölődő, rácsöppenő vakolóanyagtól. Ha ez mégis megtörténik, a felületekre került vakolatcseppeket azonnal el kell távolítani. A vakolatok felülete homogén, sima és sík, mentes lyukaktól, karcolásoktól, felületi egyenetlenségektől. A simítást nedves felületen kell végezni.

Falba épített vezetékek mentén 90 cm széles üvegszövet hálót kell a vakolatba építeni.

A finomvakolatok és glettek elkészítésével egyidőben a szabadon maradó függőleges és vízszintes éleket fém Protektor, vagy egyenértékű minőségű élvédő profilokkal kell ellátni.

A horganyzott acél élvédő csak lemezollóval darabolható. Gipszes glettel egyidőben kell a profilt a felületre felragasztani, mechanikai rögzítés nem alkalmazható.

A vakolt felületeket óvni kell a túl gyors, vagy lokális száradástól, illetve fagyástól a munkát követő 48 órán keresztül.

Belső oldalfal vakolatok

A felületek előkészítése az előzőekben foglaltak szerint történik. A hézagkaparás során a laza, sérült részeket falazással javítani szükséges. Gúzolásal kell a felület tapadóképességét javítani, a gúzolás előtt a felületet elő kell nedvesíteni. A betonfelületeket vakolása előtt alapozóval kell előkészíteni.

A vakolást két rétegben, egy rétegvakoló habarccsal és egy réteg simítóhabarccsal (glettréteg) kell végezni.

Anyagminőségek:

Gúzolóvakolat: LB-Knauf Gúzoló, vagy egyenértékű minőség.

Alapvakolat: LB-Knauf Gépi alapvakolat 501, vagy egyenértékű minőség.

Gipszes glettvakolat: LB-Knauf gépi Gipsglattputz MP75, vagy egyenértékű minőség.

Élvédő profil: A sarkoknál alkalmazott élvédők anyaga galvanizált acél.

16. Lépcsőszerkezet, rámpa:

A külső lépcső beton szerkezetű, melyre fagyálló és csúszásmentes burkolat készül. A lábazattal egybevasalt kivitelben készült vb. szerkezet.

Akadálymentesítés (rámpa, bejárat, mozgássérült WC):

Rámpa:

A bejáratoknál *helyszínrajzon jelölve* rámpa készül. A fedett rámpa 5% lejtéssel kerül kialakításra, melynek mentén kettős markolatú acél korlát (kapaszkodó) kerül elhelyezésre a homlokzaton, m = 90 cm. A

kapaszkodó átmérőjének mérete 4,5-5 cm kör keresztmetszetű kontrasztos színezéssel. A rámpa külső oldalán D=30 cm vasbeton pillérek között, + 0,85 m magasságban, 30 cm vtg-ú vasbeton lábazati fal készül, téglá burkolattal, tetején műkö fedlappal kerül lezárásra.

A rámpánál az induló és érkező éleknél 30 cm széles sávban a rámpa felülete figyelmeztető jelzéssel kerül kialakításra (felületéresítéssel és kontrasztos színhasználattal).

A rámpa vízelvezetése oldalirányú vízelvezetéssel biztosított, mely középről a szélek felé történik 1,0 % -os keresztirányú lejtéssel.

Akadálymentes bejárat:

A bejáratú ajtók küszöb nélkül készülnek, kontrasztos színű kerettel. A bővítmeny főbejáratánál taktilis és vizuális információt hordozó burkolati figyelmeztető jelzés kerül elhelyezésre. Az alsó 30 cm-es sávot rugzóna védelemmel kialakítva készül. Kilincs és egyéb kezelőszervek (pl. ajtónyitó gomb, kilincs, stb.) a padlóvonaltól mérten 85-110 cm között kerülnek elhelyezésre. A bejáratú ajtó mérete egyenlő kétszárnyú kialakítás esetén min. 200 cm névleges szélességű, ettől kisebb méret esetén aszimmetrikus kétszárnyú ajtó beépítése szükséges, egy szárny nyitásával a min. 90/190 cm szabad szélesség biztosítandó!

Vizesblokk:

Az épületbővítmenyben mozgássérült WC is készül.

A kialakított akadálymentes illemhelyen szerelőfalra konzolosan rögzített WC berendezés kerül elhelyezésre, melynek ülés magassága 0,48 m. A WC szemből és oldalirányból is megközelíthető kell, hogy legyen, ezért a WC berendezés mellett 0,90 m széles, előtte min. 135 cm hosszú szabad terület biztosított az átüléshez. A WC a fal síkjától mérten 70 cm kiállással készül. A WC berendezés mindkét oldalán kapaszkodó készül. A kapaszkodók magassága 0,75 m, az egyik oldali kapaszkodóra papírtartót kell felszerelni.

A mosdó berendezés konkáv peremkialakítású (lehetőség szerint állítható magasságú vagy dönthető) legyen, a padlóvonaltól legfeljebb 0,85 m magasságban kerül elhelyezésre. A mosdó szifonkialakítása vagy falba rejtett vagy külső védelemmel ellátott (égési sérülések elkerülésére). A mosdó felett dönthető tükör kerül elhelyezésre, alsó élének szintmagassága padlóvonaltól mérten 0,90 m. A tükör mérete lehetővé teszi az álló ember számára is a használatot. A mosdó előtt a szükséges 0,80 m x 1,20 m szabad terület biztosított.

A helyiségben baleset vagy segítségkérés esetére segélyhívó gomb kerül felszerelésre, melyet padlón fekve, illetve ülő helyzetből is elérhető. Két nyomógomb készül, egyik a padlószinttől mérten 0,25 m, a másik 0,85 m magasságban. A segélyhívó működéskor fényt és hangjelzést is kiad. A világítási kapcsolók szintén elérhető magasságban 0,85-1,10 m között kerülnek felszerelve.

A helyiség padlóburkolata vizes állapotban is csúszásmentes, matt felületű kerámia lap, a falak mennyezetig csempézettek. A falon a padlóvonaltól mérten 0,85-1,10 m között 25 cm széles, az alapszintől jól elkülönülő színű sávot kerül kialakításra.

Az ajtóra belülről behúzókar készül 0,60 m hosszúságban, és 0,95 m magasságban elhelyezve.

Az ajtót kívülről az akadálymentesség nemzetközi jelével ki kell táblázni.

17. Napcellák:

A megújuló energiaforrás hasznosítására, a bővítmeny tetőszerkezetére napcellák kerülnek elhelyezésre.

Jelen esetben 35° fokos dőlésszögben, Dél-Keleti tájolással helyezünk el napelemes paneleket a tetőszerkezeten alumínium és rozsdamentes acél tartószerkezet felhasználásával. A modulokból villamosan soros és párhuzamos köröket alakítunk ki, majd egy háromfázisú inverterbe kötjük, ami visszatáplálja az alkalmanként saját fogyasztáson túli energiát a hálózatba egy szaldós elszámolású mérőn keresztül (nincs szükség saját akkumulátor-telepre). Az AC és DC köröket túlfeszültség-levezetővel (B + C) látjuk el, a részegységek szakaszolhatóságát és túláramvédelmét biztosítjuk.

18. Épület körüli járda, térburkolat:

A kialakítandó új parkolók, valamint az épület bővítés számára térkő járda burkolat készül.

6 cm térkő, alatta 3 cm homokagyazat, 15 cm kavicsagyazat és termett talaj.

A térkő burkolat enyhe lejtéssel kerül kialakításra, teret adva ezáltal a keletkező csapadékvíz elvezetésének, mely az utcai csapadékvíz elvezető árokba kerül elszikkasztásra.

A csapadékvíz elvezetése és elszikkasztása a környező ingatlanokat nem érinti!

A munkálatok során a burkolatok kialakítását oly módon kell megoldani, hogy a burkolaton pangó csapadékvíz ne legyen, a csapadékvíz szomszédos közterületekben kárt ne okozzon, valamint lefolyása zavartalan legyen!

Előkészítés, földmunka

A talaj kiemelését kb. 30 cm-el szélesebben kell végezni, mint a tervezett burkolandó felület. Már a kiásás során ügyelni kell a lejtés kialakítására, a csapadékvíz gyorsabb elvezetése érdekében! Mivel a természetes fagyhatár hazánkban 80 cm, ebben a zónában ne legyenek fagy által veszélyeztetett anyagok (pl: agyagos talaj).

Fagyvédő és teherhordó réteg kialakítása

Fagyvédő rétegnak csak humuszmentes, megfelelő szemcseméretű homokoskavics, zúzott kőzet, vagy ezek egyenlő arányú keveréke alkalmas, melyek az időjárással és faggyal szemben ellenállóak, valamint a tömörítés során nem szenvednek szemcseroncsolódást. A 0-16 mm-es kavicsot rétegenként kell lefektetni, és pl. rázóhengerrel tömöríteni (max. 20 cm rétegenként!). E fagyálló réteg vastagsága a helyi adottságoktól és a felület terhelésétől (fagymélység) függően 30-70 cm-es, és esése megegyezik a felület esésével. Erre kerül teherhordó réteg (finomplanírozás) 0-16mm-es kavicsból, melyet úgy kell tömöríteni, hogy a beágyazó homok ne peregjen a tartórétegekbe és víz se mossa ki. A finomplanírozást +/- 1 cm-es pontossággal kell előállítani, hogy elkerüljük az egyenetlen lefektetést.

Szegélyezés

Az oldalszegélyezés biztosítja, hogy a szélső burkolólapok nem lazulnak ki. Ideális esetben ez 6 cm vastag, 20-25 cm magasságú szegélykövekkel történik. A köveket egy kiásott árokba kell helyezni, 10-15 cm-es betonágyba.

Burkolatalap elkészítése

A jól tömörített és pontosan elkészített fagyvédő réteg felső síkjára 2/5-ös szemcseméretű zúzalékból ágyazatot kell felhordani lazán, egyenletes (min. 2, max. 5 cm) vastagságban. Durvább szemű zúzalék a bevibrálás során fellépő ellenállása és a fugahomok bemosódása miatt nem alkalmas. Csak mészből szegény (megelőzi a lerakódásokat és kivirágzást), mosott (megelőzi a fagykárt) anyagot használjon! Az ágyazat síkjának kialakítására legalkalmasabb 3-4 cm vastag idomcsöveket használni, melyeket sablonként a fagyvédő réteg tetejére kell fektetni, kiszintezni, közükbe önteni a zúzalékot, amit léccel le kell húzni. Szintezésénél figyelembe kell venni, hogy vibrálásakor a burkolat végleges magassága 0,5-1 cm-rel süllyed. Nem kell készíteni nagyobb beágyazást, mint amit egy nap alatt ki tudnak rakni a burkolókövekkel! A kész ágyazatra már nem szabad lépni!

Térkövek lerakása

A fektetés során, amennyiben több raklapnyi kővel dolgoznak, ajánlott a követ a raklapokról keverve rakni; ezáltal csökken az elkerülhetetlen szín és felületbeli különbségek hatása. A fektetést a sarokból kiindulva kell kezdeni, lehetőség szerint a felület legmélyebb pontján. Aknák, vízvezetők, fal és egyéb csatlakozási pontoknál végzett illesztési munkák során a köveket megfelelő szerszámokkal (törőolló, vágókorong) tudjuk méretre igazítani. A köveket nem szabad túl szorosan fektetni, összeilleszteni, hanem ügyelni kell egy körbefutó, kb. 3-4 mm-es fugára. Ez azért fontos, mert a fuga átvezeti és kiegyenlíti a terhelés által a kövek között keletkező feszültséget. Az egyenletes fugavonal megtartása zsinór vagy lécs segítségével, 1-1,5 m-enként végzett ellenőrzés mellett végezhető. A kövek felső oldalát a beépítmények (csatornafedél, stb.) szintjétől kb. 1,5 cm-rel magasabban kell fektetni, mert a későbbi tömörülési folyamatoknak köszönhetően kb. 0,5-1 cm-rel süllyed.

Fugák besöprése (homoklehúzás)

A fugák kitöltéséhez kötetlen anyagot kell használni. Mészből szegény fugaanyagot (pl. kvarchomokot) kell használni, mert ez segít megelőzni a kivirágzást. 0,6-2 mm szemcseméretű homokot kell szórni a felületre, majd besöpörni. Anyagszükséglet: kb. 2-5 kg/m². A besöprést addig kell végezni, amíg a kövek közötti fugát a homok teljesen ki nem tölti. Bevibrálás előtt a kövekről le kell söpörni a maradék homokot, hogy az a gép talpa alá kerülve ne okozzon felületi sérüléseket, karcolásokat.

Járófelület síkba hozása (bevibrálás), záró munkálatok

A lerakott köveket rázólap (lapvibrátorral) néhányszor keresztben és hosszában is meg kell vibrálni. Lehetőség szerint a felületi sérülések elkerülése érdekében a vibrátor talpára gumitalpat kell felszerelni.

Ezután a fugákat újra besöpörni, a maradék homokot eltávolítani, majd újra megvibrálni. A felület elkészültével a terület teljes mértékben terhelhető. A maradék fugaanyag, ill. annak pora kerti slaggal lemosva eltávolítható. Egy-két hónap elteltével újra átsöpörhető a terület, hogy a fugák teljesen feltöltődjenek. A fugázás csak száraz felületen végezhető!

Vízelvezetés:

A csapadékvíz elvezetés történhet a teherhordó réteg megfelelő lejtésével, nagyobb burkolt felületeknél indokolt az előregyártott folyóka elemek beépítése is. Nemcsak a felületi víz, hanem a szivárgó vizek drainézissal történő elvezetése is fontos.

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 8. sz. melléklete alapján:

1.7 RÉTEGRENDEK / bővítés, átalakítás után:

1. Földszinti padló:

2 cm greslap + ragasztó
 6 cm aljzatbeton
 1 rtg. technológiai szig.
 7 cm lépésálló hőszig.
 2 rtg. talajnedv. ell. szig.
 10 cm vasalt aljzatbeton
 20 cm kavicsfeltöltés
 tömörített feltöltés

2. Földszinti feletti födém:

10 cm hőszigetelés
 20 cm vasbeton födém
 1 cm vakolat

3. Tető rétegrend:

Bramac cserépfedés
 3/5 cm cserépléc
 3/5 cm ellenléc
 1 rtg. PE fólia
 10/15 cm szarufa

4. Járda rétegrend:

6 cm beton térkő
 3 cm homokagyazat
 15 cm kavicsagyazat
 15 cm feltöltés

5. Terasz-rámpa rétegrend:

2 cm fagyálló greslap + ragasztó
 10 cm vasalt aljzat
 20 cm kavicsfeltöltés
 tömörített feltöltés

6. Korcolt tető rétegrend:

1 rtg. korcolt lemezfedés
 2,4 cm deszkázat
 3/5 cm ellenléc
 1 rtg. PE fólia
 10/15 cm szarufa

FELÜLETKÉPZÉSEK/ bővítés, átalakítás után:

1. BRAMAC Alpesi Classic cserépfedés piros színben
2. Alumínium eresz- és lefolyócsatorna
3. TERRANOVA nemesvakolat fehér színben
4. Műanyag nyílászárók fehér színben
5. Téglalábazat piros színben
6. Korcolt lemezfedés piros színben
7. Tüzhorganyzott acél korlát

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 8. sz. melléklete alapján:

1.1.3

A TARTÓSZERKEZETI, AZ ÉPÜLETGÉPÉSZETI, VILLAMOS, VILLÁMVÉDELMI, ZAJ- ÉS REZGÉS ELLENI VÉDELMI MEGOLDÁSOK VALAMINT AZ ENERGETIKAI KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSÉNEK MÓDJA

A tartószerkezeti, az épületgépészeti, villamos, villámvédelmi, zaj- és rezgés elleni védelmi megoldások és az energetikai követelmények teljesítésének módjára vonatkozóan **külön KIVITELI tervfejezetek** készültek a tervdokumentációhoz.

A szabványtól eltérő megoldások nem kerülnek alkalmazásra!

Az általánostól eltérő, nem szokványos szerkezeti megoldás, építési anyag nem került betervezésre.

A TERVEZÉS SORÁN AZ ÁGAZATI ELŐÍRÁSOKBAN FOGLALTAK TELJES MÉRTÉKBEN, MARADÉKTALANUL BETARTÁSRA KERÜLTEK.

1. **Az épület tartószerkezeti rendszerét tekintve az alábbi szerkezetek kerültek betervezésre:**
A TARTÓSZERKEZETI MEGOLDÁSOK RÉSZLETES LEÍRÁSÁT ÉS MEGFELELŐSÉGÉT KÜLÖN STATIKAI KIVITELI TERV TARTALMAZZA.
2. **Az épületgépészeti megoldásokat tekintve az alábbi épületgépészeti rendszerek kerültek betervezésre:**
RÉSZLETESEN AZ ÉPÜLETGÉPÉSZETI KIVITELI TERVFEJEZET TARTALMAZZA.
  - **Elektromos ellátás:**
RÉSZLETESEN AZ ELEKTROMOS KIVITELI TERVFEJEZET TARTALMAZZA.
  - **Fűtészerezés:**
RÉSZLETESEN A GÉPÉSZETI KIVITELI TERVFEJEZET TARTALMAZZA.
3. **A villamos berendezések és villámvédelmi megoldásokat tekintve:**
RÉSZLETESEN AZ ELEKTROMOS KIVITELI TERVFEJEZET TARTALMAZZA.

A villamos berendezések beépítésénél az idevonatkozó jogszabályok teljes mértékben és maradéktalanul betartásra kerültek.

Az alkalmazott műszaki megoldások megfelelnek az 36/2002. (III. 7.) Korm. Rendelettel módosított 253/1997. (XII. 20.) Korm. Rendelettel közzétett Országos Településrendezési és Építési Követelmények /OTÉK/ előírásainak, a 28/2011 (IX. 6.) BM rendelet (OTSZ) előírásainak, a 18/2008. (XII. 3.) SZMM rendelet az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról valamint az 1997. évi LXXVII. Tv. (Étv.) 31 §-ában előírt követelményeknek.

VILLÁMVÉDELMI MEGOLDÁSOKAT KOCKÁZATELEMZÉSI SZEMPONTBÓL AZ ELEKTROMOS KIVITELI MŰSZAKI LEÍRÁS TARTALMAZZA.

AKADÁLYMENTESÍTÉSI MŰSZAKI LEÍRÁS

A tárgyi ingatlan Újtikos belterületi részén fekszik. A meglévő épület jelenleg is orvosi rendelő (házi orvos, fogorvos, védőnői szolgálat) és gyógyszerár funkciókat lát el. **Ezért a 1998 évi XXVI. Trv. egésze és a 1997. évi LXXVIII. törvény 2§ 1., 9. szerint komplexen kell akadály mentesíteni a közszolgáltatást igénybe vevők által megközelíthető tereket.** A személyzeti részt nem kell akadály mentesíteni. Az udvarról, parkolóból történői bejutás viszont akadálymentesítendő.

Az épület könnyen megközelíthető, a terület jellemzően sík, kis szintkülönbségek vannak. Gépjárművel és gyalogosan is megközelíthető. Az épület járdaszint és földszinti szintkülönbségek lépcsővel, rámpával megoldhatók. Mivel a célcsoport nem idős emberek, ezért kis számban lehet számítani fogyatékossgal élő személyek előfordulására. Az akadálymentes kialakítást az Akadálymentesség Európai Eizméje, a rendelkezésre álló szakirodalom, valamint a jelenleg érvényben lévő jogszabályok figyelembevételével készültek el. **A kivitelezés során be kell tartani az OTÉK előírásait.** A komplex akadálymentesítés azt jelenti, hogy az utcáról való bejutástól, a szolgáltatás igénybevételéig meg kell oldani az összes fogyatékossgal élő egyenlő esélyű hozzáférését.

Utcai bejárat:

Az utcai kerítés kapubejáraton, min 90 cm szabad szélességű kapu szükséges a gyalogos forgalomnak. 150 cm-es fordulási kör szükséges a belépés előtt és mögött, ez terven jelen állapotában biztosított.

A közterületi és telken belüli gyalogos járdáknak egy szintben kell csatlakozni.

Szemetesek bedobó nyílása 90-110 cm magasságba kerüljön, kézsérültek által is használhatóan.

Épület bejárat:

Információs tábla helyezendő el, az akadálymentes bejárat és parkoló egyértelmű jelzésére az utcai bejárat mellett.

Az akadálymentes bejárat előtt szilárd, csúszásmentes, akadálymentes járda (térkő, beton) szükséges, mely elvezet az épület bejáratához.

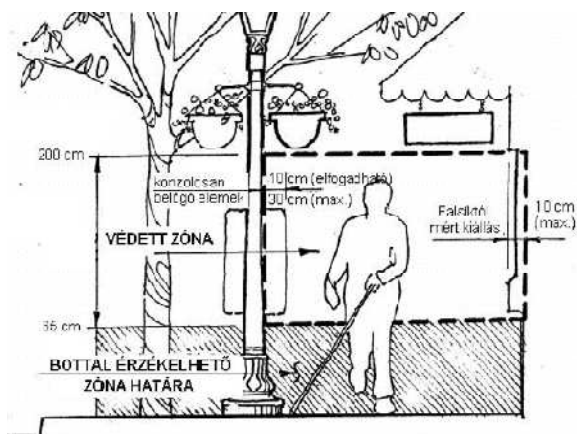
Útcsatlakozás-parkolás:

1 db akadálymentes parkoló kialakítása szükséges rendeltetési egységenként. Ez az akadálymentes főbejárat előtt az épület oldalánál, telken belül kerül biztosításra. Az akadálymentes parkoló az épület bejáratához biztosított 50 m-en belül. A parkoló és járda között, ha van szintkülönbség, akkor az 8%-os, 150 cm széles kerékvetős korlát nélküli rámpával hidalandó át.

Az akadálymentes parkolók kialakítása a következő: táblával és felfestéssel, jobbra néző piktogrammal jelölve legyen. A jelző közlekedési tábla, közlekedési útba ne essen és alja min 220 cm legyen. Fel lehet az épület falára is helyezni.

Parkoló mérete 5,5 m hosszú és min. 3,60 m széles. A parkoló rész 2,30+1,50 m széles kiszállási zóna ferde sraffozása nem szükséges, mert így a vezető dönti el, hogy melyik oldalt szükséges a fogyatékos kiszállása (Lehet utas és sofőr is a fogyatékos személy). A parkoló megközelítése szilárd burkolaton biztosított, és az épület bejáratáig szilárd, csúszásmentes, sík térkő-beton járda mely min. 150 cm szélességűre szükséges. A parkoló oldalirányú lejtése max 1,5%.

Kültéri vezetősávok:

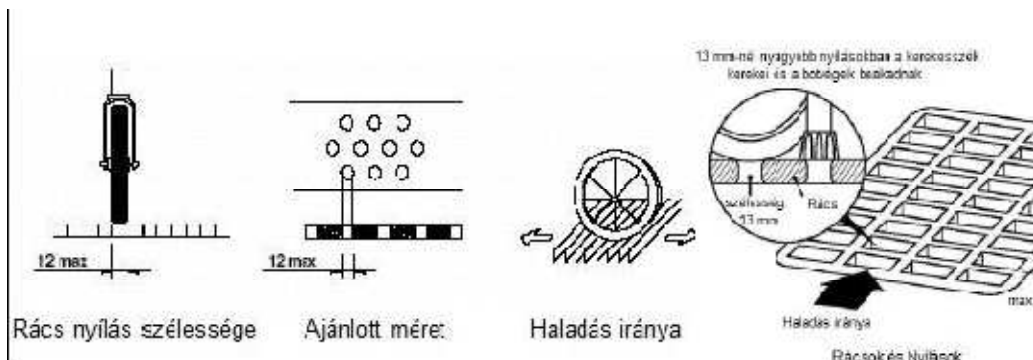

infótábla előjelzésre szintén.

Ha a bejáratokat vakok és gyengénlátók is igénybe vehetik, 40 cm széles, a többi járda burkolat színétől eltérő színezésű vakvezető sáv készítenő (pl. Semmelrock, Abeton, Plastiroute, Frühwaldstb) bordás vakvezető kővel, irányváltásoknál pedig pogácsás vakvezető kővel, kontrasztos színeltéréssel. A bordás vakvezetősáv két oldalán 1-1 sor (pl. SemmelrockClassico) vörös vagy homoksárga kővel is biztosítható a kontrasztosság. A vakvezetősáv mindig folytonos nem szakíthatja azt meg más burkolat. A vezetősáv bordázata a haladási iránnyal párhuzamos, a veszélyt, információt közlő taktilis sáv merőleges a haladási irányra és 60 cm széles, előjelzés kell a főbejáratú rámpáknál, előlépcsőnél,

Járdák:

A járda, beton-térburkolat építését, úgy kell végezni, hogy a síkfelület biztosított legyen, vagyis az külső burkolatoknak síknak kell lennie kiemelkedések, felületi hibák nélkül. Továbbá a bejáratokhoz, min. 1,50 m szélességben vezet. A vakok és gyengén látók számára is érzékelhető legyen a gyalogos közlekedő felület szélei kontrasztos színezéssel, széleken burkolati elemek másságával (szegélykő). A tereplejtések 2-4%-os terep lejtőkkel készítenők, kialakításuk, mint járdáké. A csatlakozásoknál nem lehet szintkülönbség. A beépített rácsok nyílása 20 mm-nél szélesebb nem lehet és rácszat merőleges a haladási irányra. A gyalogos közlekedési úton nem lehet belógó tárgy 2,20 m-en belül és a szabad szélességet csökkentő akadály 15 cm-en belül (tűzcsap, postaláda, stb). OTÉK 54§. Nem lehet világító test, kandeláber, fa, belógó faág az akadálymentes útvonalon. A gyalogos bejárat egyértelműen jelölve van. A növényzet karbantartásáról gondoskodni kell.

Rámpák: Belső rámpa is készül. A külső rámpa kialakítása: Az akadálymentes parkolóknál szintkülönbség esetén, 8% lejtésű, külső oldalon 15 cm vstg. 10 cm magas kerékvető peremmel készül korlát nélkül, min 1,50 m, csúszásmentes felülettel kialakítva, középre tengelybe lejtetve 1%-al. A 1,50x1,50 m-es megfordulás biztosított. Ekkor megérkezünk a megfelelő járda szintre. 60 cm széles bordázott vezetősáv előjelzés szükséges. A főbejáratok a meglévő részen 2 oldalról, a bővítésben egy oldalról közelíthető meg rámpával. Ezek kialakítása: 5% lejtésű, 6 m hosszú. Rámpa síkot lekövető 10 cm magas kerékvető peremmel, korláttartó oszlopán, külső oldalon 2 soros korláttal készüljön. Szabad szélessége 1,30 m, csúszásmentes felülettel kialakítva, középre tengelybe lejtetve 1%-al. A rámpa elején

a +0,00 szintnél 1,50x1,50 m-es megfordulás biztosított. Az előlépcsőn fagyálló csúszásmentes burkolat szükséges. Vezetősáv előjelzés rámpa kar alján és tetején 60 cm szélességben szükséges, bordázott kővel (lásd kültéri vezetősávok). **A rámpatestbe fűtőszál építendő, vagy a téli takarítást biztosítani kell, a csúszásmentes közlekedés biztosítására!**

Lépcsők

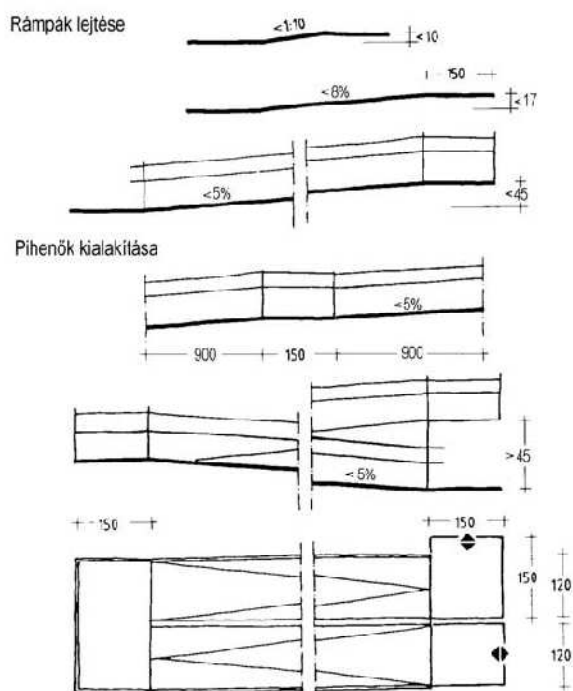
A bejáratához vezető külső előlépcső alsó-felső fok élei kontrasztosan (pl 3M csík, festés, vagy homlok-járó lap színeltérés, 10 cm-es Semmelrock piros kő, stb) előlendők és a 60 cm-es taktilis figyelmeztetősáv alul-felül

elkészítendő teljes szélességben.

A lépcsőfok mérete 15/30 cm, orr nélküli fokkialakítás szükséges, hogy a passzív lábfej ne tudjon beakadni,

ennek érdekében a lépcsőfokok homloklapjának dőlésszöge max 15° lehet. 2 soros korlát készül korlátoknál leírtak szerint. Vezetősávot a lépcsőhöz szükséges vezetni. A lépcsőfok járó- homloklap burkolat kialakítása, csillogás-, tükröződés-, R9 csúszásmentesre.

Lift-lépcsőlift-személyi emelő: nem készül.

PALLÉR TRIÁSZ ÉPÍTÉSZIRODA KFT.

Korlátok:

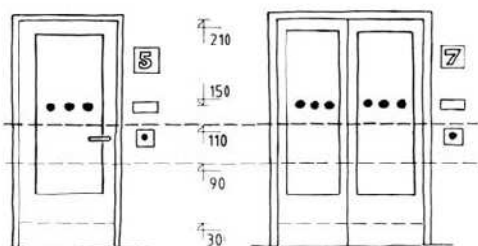
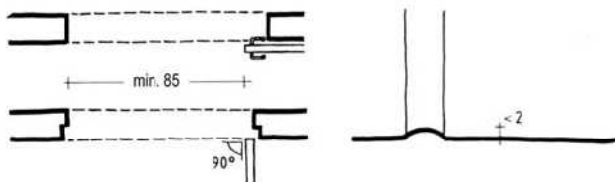
Az előlépcső és rámpák oldalán elhelyezett korlátok élénk színű mázolászt kell, hogy kapnak. 2 soros kialakítású (rampa síkjától és lépcsőfok élére fektetett siktól, függőlegesen (nem merőlegesen!) 70-95 cm magasságban $\varnothing 45-50$ mm él nélküli, megmarkolható fogódzó), min. 30 cm túlnyúlással, fogódzó alsó, alulról történő rögzítéssel. Pihenőknél a korlát folytonos kell hogy legyen. Korát és tartószerkezete között min 50 mm biztosítandó.

Bejárat-szélfogó:

A főbejárati ajtók mindkét oldalán 150x150 cm szabad terület kerül kialakításra. Benyíló szárnytól 1,25 m biztosított. A bejárati ajtók szabad nyílás szélessége min 90 cm, (min 92 cm tok belméret) küszöb maximum 15 mm-es, lekerekített éllel a külső oldalon, belül nem készül küszöb. A bejárati ajtók áthaladási szélessége 90 cm (92 cm tok belméret) kell hogy legyen. Tájékoztató információs tábla sík és Braille írással a szélfogó/előtér falán, kerül felszerelésre a terven jelölt helyeken, valamint a kültéri főbejárat mellett a falon szintén. Tábla felső síkjának magassága 1,2-1,6 m között. A tábla felirat jól olvasható legyen, 45 mm magas a főcím, 25 mm magas a számozott helyiségfelirat, kiviteli terv szerinti kialakítással, méretekkel. Az információs rendszer kiviteli terv szerint pontosítandó.

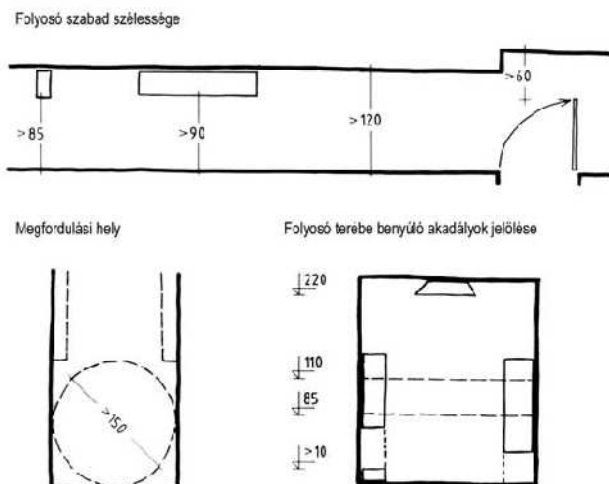
Ajtószerkezetek:

A tokszerkezet festése kontrasztos (pl. sötétbarna) színű kialakítású az ajtólaptól és faltól, az ajtólap világos (pl. tölgy) legyen. A fal világos pasztell árnyalatú legyen. A szabad nyílás szélesség 90 cm (92 cm tok belméret), és ajtók előtt és mögött 150x150 cm szabad terület szükséges mozgás korlátozottak által használt helyiségeknél. Ahová az ajtó nyílik a zár-kilincs oldalon tokbelsőitől 55 cm szabad hely szükséges, másik oldalán 30 cm szükséges. Pánt oldalon a burkolt falsíktól 10-10 cm szükséges. Az ajtók alsó 30 cm-re, tömör kialakítású acéllemez (rugdosó) borítással. U alakú kilincsek, kezelőeszközök, stb. 0,9-1,10 m-en helyezendők el.

üvegezésű ajtókon és bejáratoknál 110 és 150 cm magasságban vak tokosztás, kontrasztos csík, körsor stb. jelölendő a gyengén látók végett.

Közlekedők-folyosók:

A szabad szélesség minimum 1,20 m-re kialakított, belőgé akadály, stb. nincs belmagasság mindenhol megfelelő, legalább 2,20 m. Padlóburkolat tükröződés, csillogás és csúszásmentes R9, matt kialakításban újonnan készül. A szabad szélességet falpillér 90 cm-ig szűkítheti. A folyosókon egy 150 cm átmérőjű körben és az ajtók előtt a megfordulási körben a lehetőség biztosított. A folyosókon, különböző terekben a bútorzat, széksor úgy helyezendő el, hogy az ajtók előtt a 150x150 cm-es szabad hely biztosított legyen.

Vezetősáv kialakítás beltérben:

A szolgáltatást igénybe vevők által használt szélfogó és közlekedő helyiségekben 30 cm szélességben bordázott kerámia lap indokolt. A vezetősáv

burkolólap színezése pl RAAL 1012 kontrasztos a többi lap színétől pl RAAL 1013. A burkolólap közepén és

PALLÉR TRIÁSZ ÉPÍTÉSIRODA KFT.

szélein, ha nem bordázott a lap, akkor 5 mm-es ragasztott (fekete vagy fehér) tájékoztató szalag (Technogen vagy műgyanta festés kvarchomok szórással) szükséges 5-10-5-10-5 cm-e kiosztással. A bordázat vagy szalag párhuzamos a haladási iránnyal és merőleges a 60 cm-es veszélyt és információt közlő helyeken. Csomópontoknál a szalag vagy bordázott lap megszakad. Csomópontokban burkolat felülete markánsan eltérő (érdesebb, pontszerű kúpos, vagy sima) a vezetősáv többi lapjánál és a burkolati lapoktól. Színben lehet ez is RAAL 1013.

Padlóburkolatok:

Tükröződés-, csillogásmentes matt és csúszásmentes R9 kivitelű kerámia padlóburkolatok készüljenek pl RAAL 1013 színnel. Akadálymentes WC-ben vizesen is csúszásmentes R11. Külső térben fagyálló-csúszásmentes (K7 kem.) kivitelben készül – 20 m²-ként dilatált szerkezettel.

Falburkolatok:

Oldalfalon világos pasztelles felületképzés a folyosókon és szélfogóban építész terv alapján. Az oldalfalon a 120 cm magasságban szükséges 15 cm széles sávban, sötét (pl. sötétbarna – ajtótok színéhez igazodó) festés illetve csempe a folyosón, mely a lábazat pl. barna kontrasztos színével megegyezhet. Csempeburkolatok felett a helyiségekben 3x-i színes antibakteriális világos pasztelles festés javasolt, mely több féle színből választható. Az újonnan kialakítandó akadálymentes vizesblokkban, 2,10 m-ig fehértől elütő világos csempe burkolat, felette fehér 2 rtg.-ű páraáteresztő festés, vagy 3 rétegű meszelés. Itt a lábazati és a cca. 1 m-en lévő csempesor élénk színű, pl. narancsos vagy sötétbarna RAAL 1012 színű. A fehér szaniterek mögött 60 cm szélességbe 150 cm magasságig, és fehér kapaszkodók mögötti 1-1 csempe is RAAL 1012 színből készüljön.

Megvilágítás-vészjelzés:

A belső terek jól megvilágítottak, káprázás mentesek legyenek. Az személyzet arca jól megvilágított legyen. Veszélyt, tüzet jelző berendezés kiépítése esetén hang és fényalapú jelzés kiépítése szükséges a teljes épületben, különösen az akadálymentes WC-ben.

Vészjelzők, vészvilágítás szükséges, melyek elektromos rendszereit üzemkészen kell tartani. Villanykapcsolók 110 cm-en készíthetők, a kapcsoló kontrasztos a kerethez képest, sötétben is jelző kivitelben.

Berendezések, bútorok:

Térbe belógó eszközök biztosítják a min 2,20 m-es belmagasságot. Belógó, egyéb elhelyezett akadály nincs. A bútorok mobilak, egybe kezelhetők. Közöttük a 180 fokos megfordulást biztosított. Irányjelzők, irányfények falon elhelyezendők 1,50 m magasan. A bútorozás lekerekített élű kialakítású és kontrasztos a széleken, a gyengén látók részére. Kezelőeszközök 1,00 m-en ± 10 cm. Helyiség funkciójelző táblák piktogrammal, síkírással, Braille felirattal 1,20-1,60 m magasságban, előtte min 90x120 cm szabad hely biztosított, kontrasztos kialakítással kiviteli terv alapján és darabszámban a nyíló ajtó kilincs oldalán. Tapintható térkép információs táblával egybe építve 1,20- 1,60 m magasan, összesen 1 db szélfogó felőli falán, a terven jelölt helyen.

A bútorok, berendezések használatának kialakítása egyértelmű és egyszerű lesz. Külső tapintható kivitelű infótábla, a külső oldalon falon 1 db. A bútorok, infótáblák előtt 90x120 cm hely biztosított. Minden jól láthatóan kialakított. A nemzetközileg használatos piktogram alkalmazása javasolt 10-20 cm oldalszélességgel.

Informatika:

Honlap: A szolgáltatás igénybevételéhez nem szükséges. Ha készül ilyen fejlesztés, akkor W3 szabvány szerint kialakítandó, min. WCAG 2.0 „A” szintű feltételrendszerrel. Továbbá legyen a szöveges elem méret növelhető, teljes oldalszélesség kihasználás, teljes szöveges keresés, menüterkép, elérhetőségek és oldalfrissítés feltüntetése. Javaslat 1-1 db számítógép minden rendelőbe. Kiadványok űrlapok készítése: egyszerű, egyértelmű, magyaros, konkrét szövegezés, logikus és követhető gondolatmenettel, feltételes mód és többértelmű kifejezések, összetett mondatok, rövidítések, idegen és szakszavak kerülésével.

Akadálymentes WC:

Az akadálymentes WC ülőke padló szinttől 0,46-0,48 m, 70 cm kiállással a faltól falra szerelt konzolos v. álló kivitelben. A szemből és oldalról való átülés biztosított. Egyik oldalon fix „L” alakú másik oldalán felhajtható kapaszkodó 75 cm magasságban. A wc-nek és kapaszkodóknak 150 kg-ot el kell bírnia minden pontján, mely csak megfelelő dűbelezéssel biztosítható. Az akadálymentes mosdó 65 cm széles és 50 cm mély mosdó konkáv peremes, térszabad (falig visszahúzott szifon flexibilis csővel) kialakítású, 85 cm magasságban, mellette 50 cm hosszú felhajtható vagy fix kapaszkodó 85 cm magasságban. Mosdó felett 60/100-as fix vagy dönthető tükör, felette világítás. Kezelőeszközök, berendezések (kézszárító vagy papírtörülköző, szappanadagoló, wc papír tartó, wc kefe tartó, kuka stb) 90-110 cm magasságban, kontrasztos kialakítással, könnyen használhatóan. Megfordulás biztosított.

Menekülés:

A menekülés az épületben akadálymentesen megoldott, a menekülési úton nem lehet belógó mobil (pl szék) vagy fix (pl. fali lámpa) akadály. **A kivitelezés során be kell tartani az engedélyező hatóság előírásait, valamint a BALESETVÉDELMI, BIZTONSÁGI és TŰZBIZTONSÁGI ELŐÍRÁSOKAT.** A műszaki leírások és a műszaki tervrajzok, szakági munkarészek együtt tartalmazzák a kialakítandó létesítményre vonatkozó megoldásokat, ezért ezek együtt kezelendők. Kizárólag a magyar szabványrendszernek megfelelő anyagok építhetők be, és azok közül is a „CE” jelzésűek, vagy ETA, ÉME engedéllyel rendelkeznek.

Az épület minimális műszaki tartalmait jelen dokumentáció tartalmazza, ennek biztosítása kötelező. Ezek kiválthatók a terven szereplő anyagminőséget biztosító anyagokra. A rendszerszerkezetek a kivitelezési alkalmazástechnika szerint építendőek. ***Tervi ellentmondás esetén a tervezőt értesíteni kell, különben a kivitelező a felelőség!***

MUNKAVÉDELMI TERVFEJEZET

Munkavédelmi nyilatkozat

A munkavédelemről szóló 1993.évi XCIII. törvény értelmében kijelentem, hogy a fenti tervdokumentáció a létesítmény biztonságos üzemeltetésére vonatkozó munkavédelmi óvó rendszabályok és hatósági előírások alapján készült.

A tetőszerkezet és a homlokzat felújításánál homlokzati állványt kell készíteni. A bejáratoknál védőtetőt kell készíteni. A homlokzati állványnál a szakszerű kialakításra (lábdeszka, korlát, feljáró) ügyelni kell. A lehulló tárgyak elleni védelem érdekében védőhálával kell az állványzatot bevonni.

A bejáratok elé védőtetőt kell építeni, melyet úgy kell kialakítani, hogy a lehulló tárgyak ne tudjanak arról kifelé pattanni!

A kivitelezés során minden dolgozó köteles a munkavégzésnek megfelelő egyéni védőfelszerelést használni!

Az építés kivitelezési munkák során a vonatkozó MSZ – 04 – 900 – 905 szabványban foglalt munkavédelmi előírásokat maradéktalanul be kell tartani. Az építési munkálatokat csak felelős műszaki vezető irányításával, az építési törvények megfelelő kivitelezési tervek alapján lehet végezni.

A területen csak munkavédelmileg kiképzett, védőfelszereléssel ellátott dolgozók tevékenykedhetnek. ***Munkálatokat csak arra jogosított felelős vezető irányításával végezhetnek.***

Az építómesteri munkák során biztosítani kell a munkaterület feszültségmentesítését, az érintésvédelem megfelelő körülményeit, az egyéni védőeszközöket. Meg kell győződni a terület biztonságáról, a talajmunkáknál az elektromos kábelek és egyéb vezetékek védőtávolságát biztosítani kell, megközelítésüket fokozott óvatossággal kell végezni, esetleg kézi feltárással kell a kritikus szakaszokon a munkát végezni.

Az építési munka megkezdése előtt felül kell vizsgálni a munkavédelmi berendezések helyzetét, állapotát, az előírások betartását, a munkaterületet, az alkalmazásra kerülő emelőgépeket, valamint minden olyan anyagot, szerkezetet és szerszámot, amelyet a munka során használni fognak.

Az építés ideje alatt az épületen általánosan csak a munkát végző dolgozók tartózkodhatnak. Más személyek ott tartózkodását az építésvezető vagy a munkavezető engedélyezheti. Az ott tartózkodás ideje alatt az idegenek kötelesek betartani az építésvezető utasításait.

Daruzási munka csak maximum 10 m/sec szélsősebességig végezhető. Ennél nagyobb szélsősebességgel a daruzást le kell állítani, a munkaterületet el kell hagyni. Általános előírás, hogy a daruval megemelt szerkezetet, anyagot először 10-15 cm magasra kell emelni és ott abban a helyzetben ellenőrizni, hogy a felfüggesztések és biztonságosak-e. A daruzást és a kötözést csak megfelelő vizsgával rendelkező dolgozók végezhetik.

A munkavédelmi előírásokat a szabadban, munkagödörben, állványozáskor, magasban végzett munka során az előírt védőfelszerelések alkalmazása mellett szigorúan be kell tartani, különös tekintettel a védősisak használatára.

A kivitelezés közbeni állékonyság biztosításakor fokozott figyelemmel kell eljárni, különös tekintettel az anyagmozgatásra. A veszélyes helyeket védőkorláttal el kell keríteni, a nyílások ideiglenes biztonságba helyezését, takarását meg kell oldani, a leesés vagy belelépés veszélyét ki kell zárni. A közlekedő területeket

tisztán és rendben kell tartani. A munkálatokat csak felelős műszaki vezető irányításával munkavédelmileg kioktatott dolgozók végezhetik.

A kivitelezés során be kell tartani a balesetmegelőző előírásokat, az MSZ 04 – 900–905-ben foglaltakat, különösképpen az érintésvédelem és az emelőgépek használatának területén.

A létesítmény közvetlen közelében védendő objektumok nem találhatók. Az alapozási munkáknál a statikus tervben foglalt a munkavédelmet is érintő előírásokat be kell tartani.

A terepszintre kerülő vizeket a területről el kell vezetni. A csapadékvízbe szennyező anyag nem kerülhet!

A zajvédelem érdekében akár nappal akár éjszakai előírt mértéken felüli zajszint nem megengedett.

Ezen terv, engedélyezési terv, kivitelezésre nem alkalmas, a kivitelezéshez kiviteli terv szükséges!

Felhívom a kivitelezők - építést végeztető figyelmét, hogy a munkálatokat csak megfelelően képzett szakemberek alkalmazása mellett, az építésben gyakorlatot szerzett személyek végezhetik!

Felhívjuk figyelmüket, hogy felelős műszaki vezető csak megfelelő végzettséggel és névjegyzékben szereplő személy lehet.

Kiemelt figyelemmel kell lenni arra, hogy a munka fokozottan balesetveszélyes tevékenység! A munkavédelmi- és balesetvédelmi rendszabályok betartása kötelező. Az építés ideje alatt az építési területen az építésben résztvevő személyeken túlmenően illetéktelenek nem tartózkodhatnak! Fokozott figyelemmel kell lenni a szerkezet állítás során felmerülő balesetveszélyekre. A munkafolyamatok jellegének megfelelő védőfelszerelések és védőruházat viselése a szakemberek számára kötelező! (fejvédő sisak, védőszemüveg, bőr tenyérvédő, bőr védőkesztyű, zárt munkaruházat, bőrtalpú, acélbetétes bakancs)

A KIVITELEZÉS SORÁN MŰSZAKI VEZETŐI FELÜGYELET KÖTELEZŐ!

A tervdokumentáció szerzői jogvédelem alatt áll. A tervező írásbeli hozzájárulása nélkül azt, vagy egyes részeit megváltoztatni, a tervdokumentációt, vagy egyes részeit máshol felhasználni nem lehet.

Felhívom az építtető figyelmét, hogy a kivitelezés során az OTÉK rendelkezéseit, valamint a vonatkozó egyéb, tűz - és balesetvédelmi szabályokat be kell tartani. Az építést a terveknek megfelelően, szakember végezheti. Műszaki vezetői felügyelet kötelező!

Hajdúnánás, 2017. december

Magi Tibor

Okl. építészmérnök
 TNSZ/HBMÉK: É-09-0407/21
 Hajdúnánás, Magyar u. 117/b.